

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 269d
Telefon: 60 02 700, Telefax: 60 02 851

IPARD VODIČ ZA KORISNIKE ZA MJERU 103

**”ULAGANJA U PRERADU I TRŽENJE
POLJOPRIVREDNIH I RIBLJIH PROIZVODA U
SVRHU RESTRUKTURIRANJA TIH AKTIVNOSTI
I DOSTIZANJA STANDARDA ZAJEDNICE“**

Odobrio:

Ante Pezo
Ravnatelj Agencije za plaćanja u
poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom
razvoju

U Zagrebu, ožujak 2014.

Sadržaj

1. UVOD	4
2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ	5
2.1 Opći ciljevi IPARD programa	5
2.2 Specifični ciljevi Mjere 103 “Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“	6
3. RAZINA POTPORE U MJERI 103	6
3.1. Primjer izračuna iznosa prihvatljivih izdataka	7
4. LISTA PRIHVATLJIVIH SEKTORA I IZDATAKA U MJERI 103	9
4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja	10
4.2 Lista dozvoljenih radova vezano uz izgradnju/rekonstrukciju	16
5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA	17
5.1 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom	17
5.2 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja	18
6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA	23
6.1. Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu	23
6.1.1. Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 103	24
6.2. Obrada prijava i rangiranje	28
6.2.1. Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja	28
6.3. Ugovaranje	29
6.4. Provedba ulaganja	29
6.5. Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu	30
6.5.1. Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu	31
6.6. Kontrola na terenu	32
6.6.1. Kontrola minimalnih nacionalnih i EU standarda	33
6.6.1. Dokumenti potrebni za kontrolu na terenu za mjeru 103 (prema tipu kontrole)	36
7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA	37
7.1. Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu	37
7.2. Upravljanje dokumentacijom	37
7.3. Promjene IPARD Ugovora	38
7.4. Promjena vlasništva predmeta ulaganja	39
7.5. Označavanje ulaganja unutar IPARD programa	39
7.5.1. Ulaganja u izgradnju trajnih građevina	39
7.5.2. Ulaganja u rekonstrukciju	39
7.5.3. Ulaganja u nabavku opreme	40
7.6. Sudjelovanje u informativnim upitnicima	40
7.7. Dodatne informacije i dokumentacija	41
7.8. Prava korisnika	41
8. RASKID UGOVORA I POVRAT SREDSTAVA	41
8.1. Crna lista	43
9. ZAKLJUČAK	43
10. KONTAKT I KORESPONDENCIJA	44

KORIŠTENE SKRAĆENICE:

APPRRR	- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
EK	- Europska komisija
EU	- Europska unija
IA	- IPARD Agencija
IPA	- Instrument pretpristupne pomoći
MP	- Ministarstvo poljoprivrede
MZOIP	- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
MZ	- Ministarstvo zdravlja
NN	- Narodne novine
PDV	- Porez na dodanu vrijednost
RH	- Republika Hrvatska
SAPARD	- Poseban pretpristupni program za poljoprivredu i ruralni razvoj
UD	- Upravna direkcija IPARD programa za Republiku Hrvatsku
URR	- Uprava ruralnog razvoja, EU i međunarodne suradnje

1. UVOD

Republici Hrvatskoj je 18. lipnja 2004. službeno dodijeljen status države kandidatkinje za članstvo u Europskoj Uniji. Time je Hrvatska napravila jedan od velikih koraka u procesu realizacije strateškog cilja, stjecanja punopravnog članstva u EU. Sa statusom države kandidatkinje za članstvo u EU, Hrvatskoj su se otvorile nove mogućnosti, a time i nove obveze, između ostalog, mogućnost korištenja pretprijetupnih fondova kao pomoći u procesu prilagodbe.

Hrvatska je započela s korištenjem posebnog pretprijetupnog programa za poljoprivredu i ruralni razvoj (SAPARD program), nakon što je 29. rujna 2006. Odlukom Europske komisije o prijenosu ovlasti akreditirana SAPARD Agencija koja ga provodi. SAPARD program se u Hrvatskoj provodio do kraja 2009. godine, nakon čega ga je zamijenio IPARD program.

IPARD je sastavni dio Instrumenta pretprijetupne pomoći (IPA), njegova 5. komponenta - ruralni razvoj, a predstavlja strategiju koja se bavi specifičnim nedostacima u ruralnim područjima Hrvatske prepoznatim u analizi poljoprivrednog i ruralnog sektora. Funkciju Upravne direkcije IPARD programa za Republiku Hrvatsku obavlja Uprava ruralnog razvoja, EU i međunarodne suradnje (u daljnjem tekstu: URR) Ministarstva poljoprivrede, (u daljnjem tekstu: MP), dok je za operativnu provedbu IPARD programa zadužena Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) u funkciji IPARD Agencije. Financijska sredstva iz IPARD programa osigurana su na osnovi sedmogodišnjeg proračunskog plana EU, za razdoblje od 2007. do 2013. godine.

Kompletan dokument hrvatskog IPARD programa "IPARD PROGRAM 2007.-2013. PLAN ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ" nalazi se na mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

Glavni zakonodavni dokument o provedbi Mjere 103 IPARD programa u Hrvatskoj koji definira kako se ova Mjera provodi, propisujući prava, obveze i propise koji su pravno obvezujući za korisnike i provedbenu strukturu IPARD-a (IPARD agencija) je **Pravilnik o provedbi mjere 103 „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“ unutar IPARD programa** (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji se također nalazi na mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede, (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (www.apprrr.hr).

U ovom Vodiču za korisnike objašnjeni su ciljevi i namjena programa, način korištenja sredstava, korisnici programa, uvjeti za dobivanje sredstava, financiranje projekata, izvještavanje, kontrola, postupci i potrebna dokumentacija za provedbu **Mjere 103 „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“**.

2. SVRHA I CILJEVI IPARD PROGRAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1 Opći ciljevi IPARD programa

Prioritetni cilj IPARD programa je doprinos održivom i socijalno skladnom procesu ruralnog razvoja u skladu s međunarodnom ekološkom praksom kroz razvijanje ruralne ekonomije, povećanje prihoda i omogućavanje i osiguravanje mogućnosti zapošljavanja u ruralnim područjima u svrhu uravnoteženja nejednakosti između pojedinih regija i u usporedbi s urbanim područjima, kao i razvoj osnovne ruralne infrastrukture, također i u ratom pogođenim područjima. Program IPARD će se provoditi kroz 3 prioriteta područja usmjerena na diversifikaciju ekonomskih aktivnosti, razvoj malog i srednjeg poduzetništva te posebnu skrb za zaštitu okoliša. Za svako prioritetno područje definiran je po jedan specifični cilj koji će se ostvarivati putem odgovarajućih mjera.

Prioriteti, ciljevi i mjere IPARD programa u Republici Hrvatskoj

PRIORITET	SPECIFIČNI CILJ	MJERA
1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice	Jačanje i poboljšanje poljoprivredne proizvodnje i tržišnog kapaciteta	101 Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice
		103 Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice
2. Pripreme radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja	Jačanje i poboljšanje kapaciteta provedbe obveznog pilot projekta u poljoprivrednom okolišu i pristup temeljen na LEADER pristupu	201 Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika
		202 Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije	Stvaranje boljih životnih uvjeta u ruralnim područjima poboljšanjem ruralne infrastrukture i promicanjem poslovnih aktivnosti	301 Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture
		302 Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti

2.2 Specifični ciljevi Mjere 103 “Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice”

Mjera 103 “Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanje standarda Zajednice” predstavlja doprinos pripremi RH za pristup Europskoj Uniji, a uključuje sljedeće ciljeve:

- Prilagodbu poljoprivrednih i ribljih objekata za preradu da se udovolji minimum EU standarda koji se odnose na higijenu, javno zdravstvo, dobrobit životinja, sigurnost na radu i ekološke uvjete,
- Poboljšanje upravljanja životinjskim otpadom kroz ulaganje u centre za sakupljanje nusproizvoda životinjskog podrijetla,
- Unapređenje marketinških kanala za primarne proizvođače u sektoru poljoprivrede i ribarstva poboljšanim pristupom objektima prerade,
- Unapređenje sveukupnog učinka prerade i prodaje primarnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda,
- Pojednostavljanje natjecanja na domaćem tržištu primjenom novih tehnologija i inovacija,
- Otvaranje novih mogućnosti na tržištu za poljoprivredne proizvode, stavljajući naglasak na usklađivanje sa standardima Zajednice.

3. RAZINA POTPORE U MJERI 103

Sredstva potpore za Mjeru 103 osiguravaju se iz proračuna Europske unije (EU) i Republike Hrvatske (RH), od čega EU sudjeluje sa 75% udjela, a RH s 25% udjela.

Po jednoj prijavi (investiciji/projektu) podnositelj prijave može tražiti potporu za prihvatljive izdatke koji nisu manji od 33.800 eura (250.000 HRK¹), odnosno za ulaganja koje se odnose na sektore vinarstva i maslinovog ulja u iznosu ne manjem od 13.500 eura (100.000 HRK)

Korisnik u okviru vremenskog razdoblja trajanja IPARD-a i u okviru Mjere 103, može tražiti potporu, bez obzira na ukupnu vrijednost investicije, za prihvatljive izdatke koji ne prelaze 3.000.000 EUR (21.900.000,00 HRK), osim u sektoru maslinovog ulja gdje prihvatljivi izdaci ne mogu prelaziti 500.000 EUR (3.650.000,00 HRK).

Javna potpora je svaki oblik potpore iz proračuna područne (regionalne) i lokalne samouprave, Državnog proračuna Republike Hrvatske ili proračuna Europske unije.

Intenzitet potpore iskazan kao udio javne potpore u prihvatljivim izdacima iznosi do 50%.

Dozvoljeno je maksimalno pet prihvatljivih ulaganja po korisniku tijekom trajanja IPARD-a. Prijava za sljedeće ulaganje može se podnijeti tek nakon izvršenog konačnog plaćanja prethodne.

Plaćanje za izvršeno ulaganje bit će jednoobročno, sukladno Ugovoru o dodjeli sredstava za Mjeru 103 (u daljnjem tekstu: IPARD Ugovor) koji je korisnik sklopio s Agencijom za plaćanja.

¹ Svi iznosi izraženi u hrvatskim kunama (HRK) su indikativni.

3.1. Primjer izračuna iznosa prihvatljivih izdataka

Primjer izračuna iznosa prihvatljivih izdataka za koje podnositelj može tražiti potporu u Mjeri 103.

Podnositelj xy planira podnijeti prijavu za ulaganje u izgradnju i opremanje objekta za preradu ribe u Mjeri 103, sektor ribarstva, gdje je ukupan iznos prihvatljivog ulaganja bez PDV-a 9.000.000,00 HRK.

Podnositelj planira podnijeti prijavu u svibnju 2012. što znači da je mjesečni tečaj utvrđen od Europske komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR EUR=7,571000 HRK.

U nastavku je prikazan dio iz Prijavnog obrasca za dodjelu sredstava za ulaganje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice (obrazac I-OOP-2) s praktičnim pojašnjenjem za popunjavanje svakog.

22.	Iznos ulaganja bez općih troškova Podnositelj ulaže u izgradnju i opremanje objekta za preradu ribe. Unijeti iznos iz ponuda za izgradnju i opremanje objekta za preradu ribe	9.000.000,00 HRK
23.	Trošak pripreme poslovnog plana Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu poslovnog plana	30.000,00 HRK
24.	Trošak pripreme poslovnog plana u iznosu do 3% od iznosa ulaganja bez općih troškova, ali ne više od 5.000 EUR	270.000,00 HRK
	(Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske Komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/ U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za svibanj: EUR=7,571000 HRK U gornjem redu pomnožiti iznos iz reda 22. s 0,03 (9.000.000,00*0,03= 270.000,00 hrk) U donji red unijeti preračun za 5.000,00 EUR (5.000,00*7,571000= 37.855,00 hrk)	37.855,00 HRK
25.	Prihvatljivi iznos troška pripreme poslovnog plana (usporediti iznose iz redova 23. i 24. i upisati manji iznos)	30.000,00 HRK
26.	Trošak pripreme elaborata zaštite okoliša Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu elaborata zaštite okoliša	25.000,00 HRK
27.	Trošak pripreme elaborata zaštite okoliša u iznosu do 2% od iznosa ulaganja bez općih troškova, ali ne više od 3.000 EUR	180.000,00 HRK
	(Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske Komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/ U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za svibanj: EUR=7,571000 HRK U gornjem redu pomnožiti iznos iz reda 22. s 0,02 (9.000.000,00*0,02= 22.713,00 hrk) U donji red unijeti preračun za 3.000,00 EUR (3.000,00*7,571000=22.713,00 hrk)	22.713,00 HRK
28.	Prihvatljivi iznos troška pripreme elaborata zaštite okoliša (usporediti iznose iz redova 26. i 27. i upisati manji iznos)	22.713,00 HRK
29.	Trošak pripreme dokumentacije za IPARD natječaj Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu IPARD dokumentacije-prikupljanje dokumenata / potvrda, ponuda i pripadajućih dokumenata, popunjavanje Prijavnog obrasca	25.000,00 HRK
30.	Trošak pripreme dokumentacije za IPARD natječaj u iznosu do	180.000,00 HRK

	<p>2% od iznosa ulaganja bez općih troškova, ali ne više od 15.000 EUR</p> <p><i>(Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske Komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/)</i></p> <p><i>U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za svibanj: EUR=7,571000 HRK U gornjem redu pomnožiti iznos iz reda 22. s 0,02 (9.000.000,00*0,02= 22.713,00 hrk)</i></p> <p><i>U donji red unijeti preračun za 15.000,00 EUR (15.000,00*7,571000=113.565,00 hrk)</i></p>	113.565,00 HRK
31.	<p>Prihvatljivi iznos troška pripreme dokumentacije za IPARD natječaj <i>(usporediti iznose iz redova 29. i 30. i upisati manji iznos)</i></p>	25.000,00 HRK
32.	<p>Trošak pripreme projektne tehničke dokumentacije poput naknada za arhitekte, inženjere i druge naknade <i>Unijeti iznos iz ponude ili računa za pripremu projektne tehničke dokumentacije – n.pr. priprema Idejnog i Glavnog projekta (170.000,00 hrk)+nadzor nad gradnjom (190.000,00 hrk)=360.000,00 hrk</i></p>	360.000,00 HRK
33.	<p>Prihvatljivi iznos troška pripreme projektne tehničke dokumentacije poput naknada za arhitekte, inženjere i druge naknade koji čini razlika zbroja troškova u redovima 25., 28. i 31. i gornje granice od 12% od iznosa ulaganja bez općih troškova</p> <p><i>Iznos iz reda 22. pomnožiti s 0,12. (9.000.000,00*0,12=1.080.000,00 hrk)</i></p> <p><i>Od tog izračunatog iznosa oduzeti zbroj iznosa u redu 25., 28., i 31. (1.080.000,00-(30.000,00+22.713,00+25.000,00))=1.002.287,00 hrk</i></p> <p><i>Ako je iznos iz reda 32. manji od izračunatog iznosa iz reda 33., upisati iznos iz reda 32.</i></p>	360.000,00 HRK
34.	<p>Ukupni iznos općih troškova <i>(zbrojiti iznose iz redova 25, 28, 31 i 33.) (30.000,00+22.713,00+25.000,00+360.000,00)=437.713,00 hrk</i></p>	437.713,00 HRK
35.	<p>Maksimalni iznos općih troškova; najviše 12% od iznosa ulaganja bez općih troškova <i>(iznos iz reda 22. pomnožiti s 0,12) (9.000.000,00*0,12=1.080.000,00 hrk)</i></p>	1.080.000,00 HRK
36.	<p>Prihvatljivi ukupni iznos općih troškova <i>(usporediti iznose iz redova 34. i 35. i upisati manji iznos)</i></p>	437.713,00 HRK
37.	<p>Ukupni iznos ulaganja <i>(zbrojiti iznose iz redova 22. i 36.) (9.000.000,00 + 437.713,00=9.437.713,00 hrk)</i></p>	9.437.713,00 HRK
38.	<p>Ukupni iznos prihvatljivog ulaganja ne manji od 33.800 EUR / ne manji od 13.500 EUR u Sektoru vinarstva i Sektoru maslinovog ulja</p> <p><i>(Za izračun koristiti mjesečni tečaj utvrđen od Europske Komisije za mjesec u kojem je podnesena prijava u APPRRR. Web adresa za uvid u navedeni tečaj je: http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/)</i></p> <p><i>U ovom primjeru korišten je mjesečni tečaj za svibanj: EUR=7,571000 HRK</i></p> <p><i>Minimalni iznos prihvatljivog ulaganja za koji podnositelj može tražiti potporu:</i></p>	9.437.713,00 HRK

	<p>33.800,00*7,571000=255.899,80 hrk</p> <p>1. Ako je ukupni iznos ulaganja u redu 37. veći od maksimalne vrijednosti 3.000.000 EUR (u slučaju ulaganja u Sektor maslinovog ulja 500.000 EUR) tada upišite maksimalnu vrijednost.</p> <p>Maksimalni iznos prihvatljivih izdataka za koje podnositelj može tražiti potporu:</p> <p>3.000.000,00*7,571000=22.713.000,00 hrk</p> <p>2. Ako je podnositelj do sada već dobio potporu iz IPARD programa, potrebno je oduzeti zbroj dosadašnjih ukupnih iznosa prihvatljivih ulaganja (broj dosadašnjih prihvatljivih ulaganja nalazi se u redu 45.) od maksimalne vrijednosti. Podnositelj uspoređuje dobiveni rezultat s ukupnim iznosom ulaganja (red 37.) i upisuje manji iznos.</p>	
39.	<p>Postotak potpore (upisati postotak potpore do 50% ukupnog iznosa prihvatljivog ulaganja, red 38.)</p>	50 %
40.	<p>Iznos potpore Iznos iz reda 38. pomnožiti s postotkom potpore u redu 39. (9.437.713,00 * 0,50=4.718.856,50 hrk)</p>	4.718.856,50 HRK
41.	<p>Iznos neprihvatljivih izdataka (svi izdaci koji nisu navedeni u Listi prihvatljivih izdataka) Na primjer: kupnja zemljišta (430.000,00 hrk) + komunalni i vodni doprinosi (70.000,00 hrk)=500.000,00 hrk</p>	500.000,00 HRK
42.	<p>Ukupni iznos projekta (Zbrojiti iznose iz redova 22., 23., 26., 29, 32. i 41.) (9.000.000,00+30.000,00+25.000,00+25.000,00+360.000,00+500.000,00 = 9.940.000,00 hrk)</p>	9.940.000,00 HRK

4. LISTA PRIHVATLJIVIH SEKTORA I IZDATAKA U MJERI 103

Prihvatljivi sektori unutar Mjere 103 jesu:

- sektor mlijeka i mljekarstva,
- sektor mesa,
- sektor ribarstva,
- sektor prerade voća i povrća,
- sektor vinarstva,
- sektor maslinovog ulja

Izdaci koji su prihvatljivi za financiranje u Mjeri 103 IPARD programa odnose se na:

- izgradnju ili poboljšanje nepokretne imovine
- kupnju nove mehanizacije i opreme, uključujući i računalni softver do tržišne vrijednosti imovine
- opće troškove do gornje granice od 12% troškova od kojih su:
 1. troškovi pripreme poslovnog plana prihvatljivi u iznosu do 3% od ukupno prihvatljivog iznosa ulaganja (bez općih troškova), ali ne više od 5.000 EUR
 2. troškovi izrade elaborata zaštite okoliša prihvatljivi u iznosu do 2% od ukupno prihvatljivog iznosa ulaganja (bez općih troškova), ali ne više od 3.000 EUR
 3. troškovi pripreme dokumentacije za IPARD natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) prihvatljivi u iznosu do 2% od ukupno prihvatljivog iznosa ulaganja (bez općih troškova), ali ne više od 15.000 EUR

- troškovi pripreme projektne tehničke dokumentacije koju čini razlika zbroja troškova prethodno navedenih pod točkama 1. 2. i 3. i gornje granice od 12% od ukupno prihvatljivog iznosa ulaganja (bez općih troškova).

Izvršiti obračun u kunama prema mjesečnom tečaju Europske komisije (ECB) iskazano na šest (6) decimala u mjesecu u kojem je podnesena prijava). Internetska adresa na kojoj se može dobiti uvid u navedeni tečaj je: <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

Iznos prihvatljivih izdataka utvrđuje se bez PDV-a.

Liste prikazane u donjim tablicama (pod-poglavlja 4.1 i 4.2) određuju prihvatljive izdatke koji će se uzeti u obzir kod odobrenja projekta i provjere Zahtjeva za isplatu za Mjeru 103.

Tablica u pod-poglavlju 4.2 određuje grupe prihvatljivih radova u izgradnji/rekonstrukciji.

Općenito, prihvatljivi izdaci odnose se na sljedeće stavke:

A) Izgradnja/rekonstrukcija – uključuje:

- Izdatke nabave gotovih dijelova i komponenti (troškove kupnje i transporta) i njihovu instalaciju;
- Izdatke izvođenja radova (materijal, transport i radove).

B) Oprema – uključuje:

- Izdatke kupnje, transporta i instalacije.

4.1 Lista prihvatljivih izdataka po pojedinim sektorima ulaganja

LISTA PRIHVATLJIVIH IZDATAKA ZA MJERU 103	
Kod izdatka	Naziv prihvatljivog izdatka
Sva ulaganja/izdaci unutar ove liste mogu uključivati hardware i software koji omogućuju vođenje proizvodnih procesa	
(103.1)	SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA
(103.1.1)	Izgradnja
103.1.1.1	Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za preradu mlijeka i proizvodnju mliječnih proizvoda (prostori za: prihvata sirovina, toplinsku obradu (pasterizaciju/sterilizaciju/UHT); hlađenje i uskladištenje gotovih proizvoda; pakiranje i otpremu; sanitaciju opreme (CIP i sl.) i uskladištenje opreme i sredstava za sanitaciju; uskladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (zatvorene posude – kontejneri); laboratorij, uključujući garderobe i sanitarne čvorove; skladištenje materijala za pakiranje i aditiva; prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava, unutarnje mreže putova), prostora za instalaciju opreme za ventilaciju i klimatizaciju, hlađenje i grijanje, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.1.1.2	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prihvata i čuvanje (hlađenje) mlijeka (sabirališta) do isporuke, s odgovarajućim mjernim uređajem za temperaturu
103.1.2.2	Specijalna vozila za transport sirovog mlijeka s odgovarajućom opremom (mjerni uređaji i uređaji za uzorkovanje)

103.1.2.3	Oprema za uzorkovanje, prihvata, preradu, punjenje i pakiranje mlijeka i mliječnih proizvoda
103.1.2.4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i strojeva, garderoba i sanitarnih čvorova (uključujući mjerne uređaje)
103.1.2.5	Oprema za manipulaciju i skladištenje mlijeka i mliječnih proizvoda
103.1.2.6	Oprema za nadzor, mjerenje i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa, (s montažom)
103.1.2.7	Laboratorijska oprema (ne uključuje stakleni pribor) za internu uporabu, dio prerađivačkog pogona, sastavni dio projekta
103.1.2.8	Oprema za zbrinjavanje i transport primarne, sekundarne i tercijarne ambalaže i otpada
103.1.2.9	Oprema za pripremu (uključujući kemijsku), akumulaciju i razvođenje tople i hladne (ledene) vode
103.1.2.10	Oprema za osiguravanje posebnih mikroklimatskih uvjeta u proizvodnim i/ili skladišnim prostorijama (uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje zraka)
103.1.2.11	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u pogonu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće
103.1.2.12	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
103.1.2.13	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	Izgradnja
103.2.1.1	Izgradnja ili rekonstrukcija postojećih klaonica i rasjekaonica (prostori za: prihvata i privremeni smještaj životinja za klanje; obori za smještaj bolesnih ili na oboljenje sumnjivih ili ozlijeđenih životinja; prostori za sputavanje, omamljivanje i klanje životinja, prostorije za obavljanje proizvodnog procesa; prostorije za evisceraciju i daljnju obradu, uključujući dodavanje začina cijelim trupovima peradi; prostorije za rasijecanje i otkoštavanje mesa, prostorija za pražnjenje i čišćenje želudaca i crijeva; prostorija za hladno skladištenje zadržanog mesa; prostora za skladištenje mesa koje je proglašeno neprikladnim za prehranu ljudi; prostorija za hlađenje mesa; prostorija za rasijecanje i pakiranje mesa; prostora za pakiranje jestivih nusproizvoda, prostora za otpremu mesa; prostora s odgovarajućom opremom za čišćenje, pranje i dezinfekciju sredstava za prijevoz životinja; prostora koji se upotrebljavaju isključivo za klanje bolesnih, na oboljenje sumnjivih životinja ili bolesnih životinja; prostori za skladištenje gnoja ili sadržaja probavnog trakta; prostorija za potrebe veterinarske službe te unutarnja mreža putova, prostora za odvojeno skladištenje zapakiranog i nezapakiranog mesa, hladnjača, prostorija za uskladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, garderobne prostore i sanitarne čvorove, laboratorije, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.2.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija centara za skupljanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i otpada s unutarnjom mrežom putova prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne, (uključujući bunare) plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.2.1.3	Izgradnja ili rekonstrukcija objekata/prostorija za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka, strojno otkoštenog mesa, preradu mesa; prostorije/prostori za prihvata, čuvanje i/ili rasijecanje mesa, proizvodne prostorije uključujući prostorije s posebnim mikroklimatskim uvjetima za potrebe proizvodnje; prostori za pakiranje; prostori za skladištenje gotovih proizvoda; prostori za skladištenje začina i drugih dodataka i sredstava potrebnih u proizvodnji, prostori za skladištenje ambalaže; prostori za odvojeno skladištenje pribora, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostori za odvojeno prikupljanje i čuvanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, garderobni prostori i sanitarne čvorove, laboratorije, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje; popratnih energetskih

	objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.2.1.4	Izgradnja ili rekonstrukcija objekata za skladištenje hrane životinjskog podrijetla u uvjetima kontrolirane temperature i/ili prepakiranje hrane životinjskog podrijetla; prostori za prijem i čuvanje hrane, prostori za pakiranje, prostori za skladištenje sredstava za pakiranje, prostori za skladištenje pribora, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju, prostori za odvojeno skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi; prostori za otpremu proizvoda; garderobni prostori, sanitarni čvorovi, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući građevine za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.2.1.5	Izgradnja natkrivenog prostora za istovar životinja
103.2.1.6	Izgradnja prostora za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za prijevoz živih životinja
103.2.1.7	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
(103.2.2)	Oprema
103.2.2.1	Oprema za istovar životinja i istovarna rampa
103.2.2.2	Oprema za prihvata, privremeni smještaj, hranidbu i napajanje životinja u depou, čišćenje, pranje i dezinfekciju depoa
103.2.2.3	Oprema za prijevoz živih životinja unutar klaonice (peradi i drugih životinja u slučaju ozljede ili bolesti)
103.2.2.4	Oprema za pomoć pri usmjeravanju životinja tijekom njihovog premještanja u klaonici
103.2.2.5	Oprema za sputavanje, omamljivanje i iskrvarenje životinja
103.2.2.6	Oprema za prihvata sirovina
103.2.2.7	Sustav (konstrukcije, uređaji) za transport trupova i dijelova trupa
103.2.2.8	Oprema za klaoničku obradu trupova nakon iskrvarenja
103.2.2.9	Uređaji za mjerenje udjela mišićnog tkiva u trupovima
103.2.2.10	Oprema za sakupljanje, prihvata, čuvanje (hladno skladištenje), uklanjanje i prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i klaoničkog otpada
103.2.2.11	Oprema za centre za skupljanje otpada životinjskog podrijetla
103.2.2.12	Oprema za obradu i pakiranje jestivih nusproizvoda
103.2.2.13	Oprema za pražnjenje i čišćenje želudaca, mjehura i crijeva
103.2.2.14	Oprema za rasijecanje, preradu, pakiranje i označavanje
103.2.2.15	Uređaji za hlađenje pilećih trupova (hlađenje u struji zraka ili „spin chilleri“)
103.2.2.16	Oprema za obradu i skladištenje masnoća
103.2.2.17	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje sirovine i gotovih proizvoda, uključujući i mjerne uređaje
103.2.2.18	Oprema za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka, strojno otkoštenog mesa i proizvoda od mesa
103.2.2.19	Oprema za prihvata, rukovanje, skladištenje i otpremu gotovih proizvoda s odgovarajućim mjernim uređajima
103.2.2.20	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila i kaveza
103.2.2.21	Oprema za interne veterinarske preglede (vlasništvo pogona, sastavni dio projekta)
103.2.2.22	Laboratorijska oprema isključujući stakleni pribor (sastavni dio projekta)
103.2.2.23	Oprema za nadzor, mjerenje i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa, (s montažom)
103.2.2.24	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i strojeva, garderoba i sanitarnih čvorova s odgovarajućim mjernim uređajima
103.2.2.25	Oprema za detekciju metala i/ili drugih fizikalnih opasnosti
103.2.2.26	Oprema za osiguravanje posebnih mikroklimatskih uvjeta u proizvodnim i/ili skladišnim prostorijama (uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje zraka)
103.2.2.27	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u pogonu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće
103.2.2.28	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala

103.2.2.29	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
(103.3)	SEKTOR RIBARSTVA
(103.3.1)	Izgradnja
103.3.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija pogona za preradu riba, rakova, mekušaca i drugih vodenih beskralješnjaka, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje, pogone za hlađenje, skladištenje, pakiranje i otpremu proizvoda ribarstva, skladištenje materijala za pakiranje, prostori za skladištenje nusproizvoda koji nisu za prehranu ljudi, laboratorij, garderobni i sanitarni prostori, prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava te unutarnje mreže putova, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.3.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija distributivnih centara/centara za pročišćavanje živih školjkaša s pogonima za tretiranje vode koja se koristi u postupku pročišćavanja živih školjkaša te otpadnih voda, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grijanje, pogone za uskladištenje, pakiranje i otpremu živih školjkaša, skladištenje materijala za pakiranje, prostore za skladištenje nusproizvoda koji nisu za prehranu ljudi, laboratorij, garderobni i sanitarni prostori, prostorije ili natkriveni prostori za čišćenje i dezinfekciju prijevoznih sredstava, te unutarnje mreže putova, popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.3.1.3	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
(103.3.2)	Oprema
103.3.2.1	Oprema za prihvrat primarne sirovine
103.3.2.2	Oprema za pripremu i čuvanje leda
103.3.2.3	Oprema za preradu (rezanje, čišćenje, strojno odvajanje mesa, konfekcioniranje, soljenje, mariniranje, salamurenje i sl. te pakiranje)
103.3.2.4	Oprema za konzerviranje (punjenje, toplinsku obradu i dimljenje)
103.3.2.5	Oprema za pripremu proizvoda kojima se dodaju druge namirnice, aditivi i začini
103.3.2.6	Oprema za pranje i dezinfekciju
103.3.2.7	Oprema za nadzor, mjerenje i vođenje proizvodnog i skladišnog procesa, (s montažom)
103.3.2.8	Oprema za rukovanje, skladištenje i otpremu gotovih proizvoda
103.3.2.9	Oprema za uklanjanje otpada životinjskog podrijetla
103.3.2.10	Oprema za interne veterinarske preglede (vlasništvo pogona, sastavni dio projekta)
103.3.2.11	Laboratorijska oprema isključujući stakleni pribor (sastavni dio projekta)
103.3.2.12	Spremnik za vodu za centre za pročišćavanje školjaka
103.3.2.13	Recirkulacijska pumpa za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.14	Mehanički filter za centre za pročišćavanje živih školjaka
103.3.2.15	Oprema za kondicioniranje vode (UV i dr.) za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.16	Izmjenjivač topline, ili rashlađivač za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.17	Plastični bazeni sa opremom (cjevovodi, ventili i slično) za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.18	Oprema za opskrbu kisikom (dovod zraka ili čistog kisika) za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.19	Oprema za mehaničko čišćenje i selektiranje za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.20	Oprema za pakiranje, označavanje i skladištenje za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.21	Vaga za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.22	Oksimetar za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.23	Salinometar za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.24	Termometar za centre za pročišćavanje živih školjkaša
103.3.2.25	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
103.3.2.26	Oprema za osiguravanje posebnih mikroklimatskih uvjeta u proizvodnim i/ili skladišnim prostorijama (uključujući opremu za klimatizaciju prostorija - hlađenje/grijanje, sušenje/vlaženje zraka)

103.3.2.27	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u pogonu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće
103.3.2.28	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
(103.4)	SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA
(103.4.1)	Izgradnja
103.4.1.1	Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata za preradu (prostora za prihvrat sirovine, pranje/čišćenje, sortiranje, obradu, konzerviranje, sušenje, zamrzavanje, analiza gotovih proizvoda) voća, povrća, maslina (isključujući maslinovo ulje), aromatičnog, ljekovitog i začinskog bilja i gljiva, s unutarnjom mrežom putova, skladišta materijala za pakiranje, aditiva i gotovih proizvoda, prostora za garderobe, sanitarne čvorove, pranje i čišćenje, prostora za instalaciju opreme za ventilaciju, klimatizaciju i grijanje; popratnih energetskih objekata, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodne (uključujući bunare), plinske, električne (uključujući agregate) i kanalizacijske mreže, uključujući postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
103.4.1.2	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
(103.4.2)	Oprema
103.4.2.1	Oprema za sušenje i/ili pranje, čišćenje i sortiranje
103.4.2.2	Oprema i uređaji za preradu, pakiranje, označavanje i privremenu pohranu
103.4.2.3	Oprema za sterilizaciju/pasterizaciju
103.4.2.4	Oprema i uređaji za hlađenje i zamrzavanje
103.4.2.5	Oprema za umjetno prozračivanje, klimatizaciju, hlađenje i grijanje objekta za preradu i skladištenje
103.4.2.6	Oprema i uređaji za tretiranje otpada i otpadnih voda
103.4.2.7	Oprema i uređaji za pogone za grijanje
103.4.2.8	Oprema za transport voća i povrća (boks palete, plastični kontejneri.)
103.4.2.9	Uređaji za transport unutar kruga objekta, sukladno zahtjevima projekta
103.4.2.10	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
103.4.2.11	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u objektu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odjeće i obuće
103.4.2.12	Oprema za prihvrat sirovine
103.4.2.13	Laboratorijska oprema isključujući stakleni pribor (sastavni dio projekta)
103.4.2.14	Oprema za detekciju stakla i metala i/ili drugih fizikalnih opasnosti
103.4.2.15	Oprema za skladištenje sirovine i gotovih proizvoda sukladno zahtjevima projekta
103.4.2.16	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
(103.5)	SEKTOR VINARSTVA
(103.5.1)	Izgradnja
103.5.1.1	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
103.5.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
(103.5.2)	Oprema
103.5.2.1	Oprema i uređaji za preradu grožđa
103.5.2.2	Oprema i uređaji za pročišćavanje mošta i vina
103.5.2.3	Oprema i uređaji za reverznu osmozu i vakuum uparivači
103.5.2.4	Oprema i uređaji za pretakanje, čuvanje, dozrijevanje vina (uključujući pumpe i vinarske sudove)
103.5.2.5	Linije za punjenje vina uz pripadajuću opremu (uključujući opremu i uređaje za pranje i dezinficiranje boca)
103.5.2.6	Cjevovodi i armature
103.5.2.7	Oprema za transport u sklopu vinarije/objekta sukladno zahtjevima projekta (palete za butelje, kontejneri,...)
103.5.2.8	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u objektu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju

	objekta i opreme
103.5.2.9	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
103.5.2.10	Oprema za klimatizaciju, grijanje i ventilaciju objekata za preradu i skladištenje
103.5.2.11	Oprema za kvalitativnu analizu
103.5.2.12	Oprema za trženje vina
103.5.2.13	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
103.5.2.14	Oprema za korištenje komine grožđa
(103.6)	SEKTOR MASLINOVOG ULJA
(103.6.1)	Izgradnja
103.6.1.1	Izgradnja postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane, hidroelektrane, vjetroelektrane, elektrane na biomasu, itd. uključujući spajanje od postrojenja na distribucijsku mrežu/od postrojenja do objekta)
103.6.1.2	Izgradnja i/ili rekonstrukcija postrojenja za obradu otpadnih voda i sprječavanje onečišćenja zraka
(103.6.2)	Oprema
103.6.2.1	Oprema i uređaji za preradu maslina u ulje
103.6.2.2	Oprema i uređaji za pročišćavanje maslinovog ulja
103.6.2.3	Linije za punjenje maslinovoga ulja uz pripadajuću opremu (uključujući opremu i uređaje za pranje i dezinficiranje boca)
103.6.2.4	Cjevovodi i armature
103.6.2.5	Oprema za transport u sklopu objekta sukladno zahtjevima projekta (palette za boce, kontejneri...)
103.6.2.6	Oprema za pranje i higijensko sušenje ruku u objektu i sanitarnim čvorovima (uključujući i tuševe), oprema za garderobne prostorije, te oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju objekta i opreme
103.6.2.7	Oprema za fizikalnu, kemijsku i biološku obradu otpadnih voda, oprema za sprečavanje onečišćenja zraka i rekuperaciju otapala
103.6.2.8	Oprema za klimatizaciju, grijanje i ventilaciju objekata za preradu i skladištenje
103.6.2.9	Oprema za trženje maslinovog ulja
103.6.2.10	Oprema za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
(103.6.3)	Oprema za kemijsku analizu
103.6.3.1	Uređaj za destilaciju vode
103.6.3.2	Sušionik-sterilizator
103.6.3.3	UV-VIS spektrofotometar
103.6.3.4	Vage tehničke i analitičke
103.6.3.5	Hladnjak za uzorke
103.6.3.6	Magnetska miješalica
103.6.3.7	Centrifuga
103.6.3.8	Vakuum uparivač s manostatom
103.6.3.9	Plinski kromatograf (FID, ECD i PFD detektori)
103.6.3.10	Uređaj za tekućinsku kromatografiju
103.6.3.11	Grijači za organoleptičku analizu maslinovog ulja sa 6 grijaćih mjesta
(103.6.4)	Oprema za kompostiranje komine masline
103.6.4.1	Sušionik
103.6.4.2	Uređaj za određivanje dušika
103.6.4.3	Uređaj za određivanje ukupnog ugljika
103.6.4.4	Mufolna peć
103.6.4.5	pH-metar
103.6.4.6	Termometar
103.6.4.7	Utovarivač
103.6.4.8	Prevrtlač kompostne hrpe (windrow turner)
103.6.4.9	Uređaj za peletiziranje
103.6.4.10	Spremnici za prikupljanje i odvoz komine do kompostišta
(103.7)	Opći troškovi
103.7.1	Troškovi izrade projektne tehničke dokumentacije poput naknada za arhitekta, inženjere i druge konzultantske naknade
103.7.2	Troškovi studije utjecaja na okoliš

103.7.3	Troškovi izrade dokumentacija za prijavu za IPARD natječaj (konzultantske usluge IPARD prijava i zahtjeva za plaćanje)
103.7.4	Investicijska studija/Poslovni plan

4.2 Lista dozvoljenih radova vezano uz izgradnju/rekonstrukciju

A. GRAĐEVINSKI RADOVI

1. Pripremni radovi
2. Rušenja i demontaže
3. Zemljani radovi
4. Betonski radovi
5. Armirano-betonski radovi
6. Montažerski radovi
7. Tesarski radovi
8. Zidarski radovi
9. Izolaterski radovi
10. Krovopokrivački radovi

B. OBRTNIČKI RADOVI

11. Limarski radovi
12. Stolarski radovi
13. Bravarski radovi
14. Staklarski radovi
15. Gips-kartonski radovi
16. Podne i zidne obloge
17. Kamenarski radovi
18. Keramičarski radovi
19. Parketarski radovi
20. Soboslikarsko-ličilački radovi
21. Fasaderski radovi

C. INSTALATERSKI RADOVI

1. Elektroinstalacije
2. Instalacije vodovoda i kanalizacije
3. Strojarske instalacije

D. UREĐENJE OKOLIŠA I PRISTUPNIH PUTEVA

Da bi bili prihvatljivi, svi izdaci (robe, radovi i usluge) moraju potjecati

- iz zemalja članica Europske unije (EU) ili
- iz zemalja korisnica Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA): Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, Crna Gora, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija, Turska i Albanija,
- iz zemalja korisnica Europskog instrumenta za susjedstvo i partnerstvo (ENPI): Alžir, Armenija, Azerbajdžan, Bjelorusija, Egipat, Gruzija, Izrael, Jordan, Libanon, Libija, Moldavija, Maroko, Palestinska Samouprava Zapadne obale i Pojasa Gaze, Ruska Federacija, Sirija, Tunis i Ukrajina ili
- iz zemalja Europskog gospodarskog područja (EEA): Norveška, Lihtenštajn i Island.

5. PRIHVATLJIVA ULAGANJA I KRITERIJI ZA DODJELU SREDSTAVA

Tko može podnijeti zahtjev za potporu, tj. postati korisnik Mjere 103 iz IPARD programa

Podnositelji prijave za dodjelu sredstava iz IPARD programa u okviru Mjere 103 su obrti, trgovačka društva i zadruge, registrirani za obavljanje predmetne djelatnosti i obveznici poreza na dodanu vrijednost (PDV) u rangu mikro, malih, srednjih ili velikih poduzetnika (u skladu s Prilogom II Pravilnika o provedbi Mjere 103) s manje od 25% u državnom vlasništvu, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave ili Grada Zagreba.

Veličina poduzetnika podnositelja određuje se temeljem Definicije mikro, malih, srednjih i velikih poduzetnika koja je sastavni dio Priloga II Pravilnika o provedbi Mjere 103, a koja je nastala temeljem Preporuke Europske komisije 2003/361/EC. Iznimka u mjeri 103 jest da su prihvatljivi podnositelji poduzetnici s više od 250, ali s manje od 750 zaposlenih; a važno je uzeti u obzir da u zbroj zaposlenika i ukupnih prihoda i/ili bilance ulaze i podaci partnerskih i povezanih poduzeća. Vodič kroz definiciju MSP-a koji nudi i niz primjera možete pronaći na slijedećem linku:

http://www.minpo.hr/UserDocsImages/Vodic_SME_definicija%20final_sudski_tumac.pdf

Pored navedenih uvjeta, podnositelji prijave, tj. korisnici, moraju zadovoljiti i sljedeće kriterije:

5.1 Opći kriteriji prihvatljivosti definirani IPARD programom

1.	Ulaganja se moraju odnositi na poljoprivredne proizvode obuhvaćene Dodatkom I Ugovora o Europskoj uniji (Prilog I Pravilnika).
2.	Poduzeće mora udovoljavati minimalnim nacionalnim standardima koji se odnose na zaštitu okoliša, higijenu hrane (zdravstvena ispravnost hrane i kakvoća hrane), zdravlje životinja i zdravstvena zaštita bilja, dobrobit životinja i sigurnost na radu u vrijeme kada je donesena Odluka o dodjeli sredstava. Gdje su odgovarajući nacionalni standardi utemeljeni na EU standardima uvedenima u vrijeme zaprimanja prijave, odluka o potpori bit će uvjetna za objekte koji zadovolje nove standarde do kraja realizacije ulaganja
3.	Popis važećih nacionalnih minimalnih standarda, Agencija za plaćanja objavljuje na mrežnoj stranici (www.aprrr.hr).
4.	Za svaki objekt potrebno je priložiti potvrdu o usklađenosti ulaganja s nacionalnim i EU standardima na području zaštite okoliša, izdanu od strane Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP)

5.	Ako projekt zahtijeva ocjenu utjecaja zahvata na okoliš u skladu s odredbama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09), ista se mora provesti prije ulaganja
6.	Za objekt koji je predmet ulaganja u sektoru mlijeka i mljekarstva, mesa i ribarstva, podnositelj prijave mora dostaviti od Uprave za veterinarstvo procijenjen i ovjeren Plan za unapređenje objekta čiji je sastavni dio i popis potrebnih zahvata za usklađivanje s EU standardima
7.	Odobreni objekt koji je registriran za jednu ili više proizvodnih djelatnosti (klanje, rasijecanje, uskladištenje, proizvodnja mljevenog mesa, mesnih pripravaka i prerada mesa), a predmet je ulaganja, mora na kraju ulaganja u cijelosti udovoljavati EU standardima iz područja higijene hrane.
8.	Podnositelj mora imati podmirene financijske obveze prema Državnom proračunu u trenutku prijave.
9.	Ulaganja u maloprodaju će biti isključena iz potpore.
10.	Poduzeća s manje od 750 zaposlenih ili s godišnjim prometom koji ne prelazi 200 milijuna eura, koji su obveznici IPPC Direktive (2008/1/EZ) mogu ostvariti potporu ako nisu korisnici Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“ IPARD programa.
11.	U slučaju ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje postojećih objekata u sektoru mlijeka i mljekarstva, mesa i ribarstva, subjekt u poslovanju s hranom mora biti naveden u Nacionalnom programu za unapređenje objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla prema EU standardima koji je izradila Uprava veterinarstva Ministarstva poljoprivrede. Kako bi se osigurala sljedivost, za vrijeme provođenja kategorizacije i unapređivanja objekata u poslovanju s hranom dokumentacija za svaki objekt vodit će se pod jedinstvenim nepromjenjivim brojem dokumenta koji ostaje dodijeljen tijekom provedbe IPARD-a, a bit će jasno povezan i s EU izvoznim brojem, ako je isti naknadno dodijeljen.
12.	Nije dozvoljeno poduzimanje radnji koje bi mogle dovesti do financiranja istog ulaganja unutar IPA komponente III i IPARD programa, uključujući i prijavu na natječaj za dodjelu sredstava.
13.	U slučaju ulaganja u sektor prerade voća i povrća, sektor vinarstva i sektor maslinovog ulja podnositelj mora biti upisan na početku ulaganja u Upisnik registriranih i odobrenih objekata pri Ministarstvu zdravlja, dok na kraju ulaganja korisnik mora dostaviti Potvrdu o ispunjavanju EU standarda iz područja higijene hrane i biljnog zdravlja izdanu od Ministarstva zdravlja.
14.	Na podnositelje koji su obveznici poreza na dobit (i vode dvojno knjigovodstvo) i primjenjuje se kriterij financijske održivosti podnositelja. Izračun se radi na temelju tablice iz Priloga VI Pravilnika o provedbi Mjere 103. Ulazni podaci temelje se na vrijednostima iz bilance, računa dobiti i gubitka i BON1 obrasca iz prethodne financijske godine. U slučaju da takav podnositelj ostvari 6 ili manje bodova, njegova prijava će biti odbijena. Kriterij se ne primjenjuje na podnositelje koji su obveznici poreza na dohodak (i vode jednostavno knjigovodstvo) i na početnike (podnositelje koji posluju kraće od dvije godine).

5.2 Specifični kriteriji prihvatljivosti po pojedinim sektorima ulaganja

1. SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE HRANE	
<p>1. Ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje postojećih objekata za poslovanje s mlijekom uključujući rashladnu opremu za sirovo mlijeko na mliječnim farmama (gospodarstvima) i u sabiralištima mlijeka i ostala ulaganja navedena u Prilogu III. Pravilnika).</p> <p>Iznimno dozvoljeno je ulaganje u izgradnju i opremanje samo ako postojeći kapacitet (objekt) nije moguće uskladiti sa EU standardima. Postojeći kapacitet (objekt) mora prestati s radom na kraju ulaganja što se dokazuje Rješenjem o brisanju iz Upisnika odobrenih objekata.</p>	<p>2. Ulaganja u specijalizirana transportna vozila za prijevoz sirovog mlijeka s dodatnom opremom i ostala ulaganja navedena u Prilog III. Pravilnika</p>

3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III, Pravilnika	
5. ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema)	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE HRANE	
1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obrada otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi) i to: - u opremu iz točki 103.1.2.10. i 103.1.2.12. (Prilog III. Pravilnika) -u rekonstrukciju iz točke 103.1.1.1 (Prilogu III. Pravilnika, povezano s ugradnjom opreme iz prethodnog retka	
2. Ulaganja u rashladnu opremu za čuvanje sirovog mlijeka na mliječnim farmama (gospodarstvima) i u sabiralištima u skladu s točkama 103.1.2.1 u Prilogu III. Pravilnika	
3. Ulaganja u specijalizirana transportna vozila za sirovo mlijeko s dodatnom opremom u skladu s točkama 103.1.2.2 u Prilogu III. Pravilnika	
4. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EZ) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08).	
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MLIJEKA I MLJEKARSTVA	
Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EZ) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (Narodne novine br. 114/08) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje da je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podniet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštivati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.	
Za ulaganja u rashladnu opremu za sirovo mlijeko u sabiralištima mlijeka i na poljoprivrednim gospodarstvima potrebno je priložiti odgovarajući ugovor s poljoprivrednim gospodarstvima, iz kojeg je vidljiva lokacija na kojoj će se rashladna oprema nalaziti. Ugovori trebaju biti važeći najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave.	
za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.	
- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.	
- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske energije.	
2. SEKTOR MESA	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE ZDRAVLJA	
1. Ulaganja u rekonstrukciju i/ili opremanje	2. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili

<p>postojećih klaonica, rasjekaonica, hladnjača, objekata za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka i preradu mesa i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika). Dozvoljeno je ulaganje u izgradnju i opremanje samo ako postojeći kapacitet (objekt) nije moguće uskladiti sa EU standardima. Postojeći kapacitet (objekt) mora prestati s radom na kraju ulaganja što se dokazuje Rješenjem o brisanju iz Upisnika odobrenih objekata.</p>	<p>opremanje centara (sabirališta) za sakupljanje otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i ostala ulaganja navedena Prilogu III. Pravilnika.</p>
<p>3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilog III. Pravilnika).</p>	<p>4. Ulaganje u opremu za zbrinjavanja otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi</p>
<p>5. ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema)</p>	
<p>DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE ZDRAVLJA</p>	
<p>1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obrada otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi) i to: - u opremu iz točki 103.2.2.15, 103.2.2.17, 103.2.2.26 i 103.2.2.28. u Prilogu III Pravilnika - u rekonstrukciju točke 103.2.1.1 u Prilogu III Pravilnika povezanu s ugradnjom opreme iz prethodnog retka</p>	
<p>2. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika, koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EZ) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08).</p>	
<p>SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MESA</p>	
<p>Prihvatljiva su ulaganja u klaonice s minimalnim kapacitetom za 8 radnih sati za: 20 grla goveda ili 50 svinja ili 50 ovaca i koza ili 5.000 peradi.</p>	
<p>Za ulaganja u centre (sabirališta) za sakupljanje otpada i nusproizvoda životinjskog podrijetla ulaganja se mogu odvijati do najviše 100 km udaljenosti od sljedećih gradova: Križevci, Pula, Slavonski Brod, Benkovac, Split.</p>	
<p>Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EZ) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“ broj 114/08) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenje da je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podniet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštivati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.</p>	
<p>za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.</p>	
<p>- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.</p>	
<p>- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske</p>	

energije.	
3. SEKTOR RIBARSTVA	
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI NISU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE HRANE	
1. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za preradu ribe, rakova mekušaca i ostalih vodenih beskralježnjaka, uključujući opremu za hlađenje, rezanje, sušenje, dimljenje i pakiranje proizvoda i zbrinjavanje nusproizvoda, uključujući i softver (ili »računalnu opremu«) i ostala ulaganja navedena u Prilogu III. Pravilnika).	2. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje otpremnih centara i/ili centara za pročišćavanje živih školjkaša i ostala ulaganja navedena u Prilogu III. Pravilnika.
3. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika).	4. ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema).
DOZVOLJENA ULAGANJA ZA OBJEKTE KOJI SU USKLAĐENI S EU STANDARDIMA NA PODRUČJU HIGIJENE HRANE	
1. Ulaganja vezana za dostizanje EU standarda u zaštiti okoliša (obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladni sustavi) i to: - u opremu u iz točki 103.3.2.16, 103.3.2.25 i 103.3.2.26 u Prilogu III Pravilnika - u rekonstrukciju iz točke 103.3.1.1 u Prilogu III. Pravilnika povezanu s ugradnjom opreme iz prethodnog retka	
2. Ulaganja, kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika, a koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom (2008/1/EZ) u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08).	
SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR RIBARSTVA	
Prihvatljiva su ulaganja u objekte za preradu riba, rakova, mekušaca i ostalih vodenih beskralješnika od najmanje 18 t kapaciteta godišnje.	
Provedena ulaganja trebaju udovoljavati Uredbi Vijeća (EZ) 1198/2006 od 27. srpnja 2006. kojom se uspostavlja Europski ribarski fond i Uredbi Vijeća (EZ) 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju resursa ribe u okviru Zajedničke ribarske politike.	
Da bi ostvario pravo na ulaganja koja su neophodna za usklađivanje s IPPC Direktivom, podnositelj se mora nalaziti na listi obveznika IPPC Direktive (2008/1/EZ) u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07) i Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša „Narodne novine“ broj 114/08) te mora pribaviti na početku ulaganja Mišljenjeda je zahtjev za usklađivanjem postojećeg postrojenja s EU standardima (najbolje raspoloživim tehnikama) podnijet, te da su utvrđene mjere koje u tu svrhu mora ispoštovati. Sve investicije koje zadovolje navedene uvjete prihvatljive su za ulaganje, bez povećanja postojećih kapaciteta na objektu koji je predmet ulaganja. Na kraju ulaganja korisnik mora pribaviti Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.	
za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.	
- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.	
- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske energije.	

4. SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za preradu (konzerviranje, sušenje, zamrzavanje) voća, povrća, maslina (isključujući maslinovo ulje), aromatičnog, začinskog i ljekovitog bilja i gljiva, uključujući proizvodnju sokova, octa i voćnih vina (isključujući vino od grožđa) i proizvodnju ulja iz buča te ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III. Pravilnika.

2. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilog III. Pravilnika).

3. Ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema).

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA

za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.

- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.

- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske energije.

5. SEKTOR VINARSTVA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganja u opremu za preradu grožđa, proizvodnju, čuvanje i trženje vina u vinarijama i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III Pravilnika.

2. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III Pravilnika.

3. Ulaganje u opremu za preradu komine (pelete itd.).

4. Ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema).

5. ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja za obradu otpadnih voda i sprečavanje onečišćenja zraka i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III Pravilnika.

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR VINARSTVA

Podnositelj prijave mora biti upisan u Upisnik proizvođača grožđa, vina i voćnih vina, odnosno u Vinogradarski registar.

U godini prije podnošenja prijave podnositelj mora imati godišnju proizvodnju u rasponu od 200 hl do 20.000 hl vina kategorije kvalitetno i/ili vrhunsko, u skladu sa Zakonom o vinu (NN 96/03 i 55/11).

za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.

- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.

- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom

gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske energije.

Nisu prihvatljiva ulaganja koja su prihvatljiva u Nacionalnom programu pomoći sektoru vina 2014. – 2018.

6. SEKTOR MASLINOVOG ULJA

DOZVOLJENA ULAGANJA

1. Ulaganja u laboratorijsku opremu za kemijske analize maslinovog ulja i ostala ulaganja navedena u Prilogu III. Pravilnika.	2. Ulaganja u opremu za preradu komine masline i ostala ulaganja navedena u Prilogu III. Pravilnika.
3. Ulaganje u opremu za preradu maslina i trženje maslinovog ulja.	4. Ulaganja u opremu za obradu otpadnih voda, filtriranje zraka i rashladne sustave i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III Pravilnika.
5. Ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema).	6. Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja za obradu otpadnih voda i sprečavanje onečišćenja zraka i ostala ulaganja kako je navedeno u Prilogu III Pravilnika.

SPECIFIČNI KRITERIJI ZA SEKTOR MASLINOVOG ULJA

za ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (izgradnja i oprema), podnositelj proizvedenu energiju iz obnovljivih izvora mora koristiti za vlastite potrebe.

- Ukoliko će ulaganjem planirana godišnja procijenjena proizvodnja električne i/ili toplinske energije biti veća od prosječne godišnje procijenjene potrošnje električne i/ili toplinske energije objekata na poljoprivrednom gospodarstvu koje se planira opskrbljivati proizvedenom energijom (uključujući i kućanstvo, skladište...), podnositelj može ostvariti potporu za razmjerni udio iznosa ukupno prihvatljivih izdataka ulaganja, a koji odgovara udjelu potrošnje u objektima na poljoprivrednom gospodarstvu u odnosu na ukupno proizvedenu energiju u postrojenju koje je predmet ulaganja.

- podnositelj je dužan prilikom podnošenja prijave na natječaj u projektnoj tehničkoj dokumentaciji prikazati kalkulaciju ukupne godišnje procijenjene proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske) kao i kalkulaciju prosječne godišnje potrošnje na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske). Podnositelj je dužan osigurati mjerila proizvodnje i potrošnje takve električne i toplinske energije.

6. POSTUPAK DOBIVANJA SREDSTAVA

Proces dobivanja IPARD sredstava odvija se u nekoliko faza. Neke od tih faza obavlja sam podnositelj prijave, neke zaposlenici APPRRR-a unutar pojedinih odjela odnosno na terenu, a neki se odvijaju u uskoj suradnji korisnika sredstava i zaposlenika APPRRR-a.

6.1. Prijava na IPARD natječaj i dokumentacija potrebna za prijavu

Sredstva IPARD programa dodjeljuju se putem javnog natječaja kojeg raspisuje APPRRR, a objavljuje se u „Narodnim novinama“ i na službenim mrežnim stranicama MP-a (www.mps.hr/ipard/) i APPRRR-a (www.apprrr.hr). Natječajem se određuju rokovi i uvjeti za podnošenje prijave za dodjelu sredstava iz IPARD programa. Za prijavu na natječaj podnositelj ispunjava zadane obrasce i prilaže odgovarajuću dokumentaciju. Obrasci za prijavu objavljeni su u Pravilniku, a dostupni su i na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva i Agencije u vrijeme raspisivanja natječaja.

Obrti i pravne osobe dužne su, u roku mjesec dana prije zatvaranja natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa, APPRRR-u podnijeti zahtjev za izdavanje Izvješća o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu, koji APPRRR prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Podnositelj je dužan najkasnije u roku mjesec dana prije zatvaranja natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa, MZOIP-u podnijeti zahtjev za izdavanje Potvrde o usklađenosti poljoprivrednog gospodarstva s minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima s priloženim Elaboratom zaštite okoliša propisanog sadržaja. Podnositelj Potvrdu prilaže uz prijavu, zajedno s ostalom propisanom dokumentacijom.

Elaborat zaštite okoliša izrađuju pravne osobe koje imaju suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Prije podnošenja prijave, podnositelj je dužan prikupiti, najmanje tri (3) sadržajno usporedive ponude za svaku pojedinačnu nabavu roba, usluga i radova čija vrijednost prelazi 10.000 EUR, odnosno dvije (2) ponude i račun za opći trošak nastao prije podnošenja prijave, čija vrijednost prelazi 10.000 EUR. Za svaku pojedinačnu nabavu roba, usluga i radova čija vrijednost ne prelazi 10.000 EUR, podnositelj je dužan prikupiti jednu (1) ponudu ili dostaviti račun za opći trošak nastao prije podnošenja prijave, sukladno Pozivu na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7), uz prilaganje tehničke specifikacije. Sve daljnje detaljne informacije vezane uz ponude navedene su u članku 22., stavcima 7-21 Pravilnika.

Nakon objave natječaja podnositelji dostavljaju prijavu zajedno s propisanom dokumentacijom u jednom primjerku (izvornik numeriranih stranica) na obrascu I-OOP-2. Prijave se podnose isključivo kao preporučene pošiljke s povratnicom na sljedeću adresu:

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb
(IPARD prijava)

Prijava zajedno s propisanom dokumentacijom iz obrasca I-OOP-2 čini prijavni dosje.

Dokumenti koji se prilažu uz prijavni obrazac slažu se prema redosljedu navedenom u samom prijavnom obrascu te u tablici 3. *Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 103*, radi lakše obrade u APPRRR-u. Spomenuta tablica može poslužiti kao svojevrsna kontrolna lista u kojoj korisnik označava dokumente koje je priložio, kako bi bio siguran da su svi dokumenti koji sačinjavaju prijavni dosje poredani prema zadanom redosljedu.

Također, u svrhu lakše obrade prijave, korisnik treba numerirati stranice obrasca za prijavu zajedno sa svim priloženim dokumentima (prijavni dosje) (npr.: 1/134, 2/134, 3/134 itd.).

6.1.1. Popis dokumenata koji se prilažu prijavi za Mjeru 103

I.	IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENTI	Staviti "X" u odgovaraju ću kućicu
1.	<i>Odnosi se na sve podnositelje</i>	
a.	Kopija osobne iskaznice podnositelja (obrtnika, vlasnika ili direktora)	
b.	Punomoć ovjerena od strane javnog bilježnika, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave	

	Pojašnjenje: Ovaj dokument je potrebno priložiti samo u slučaju ako je podnositelj imenovao svog opunomoćenika.	
II.	CJENOVNE PONUDE	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Tablica za usporedbu ponuda (obrazac I-OOP-8) za svako pojedino ulaganje. Pojašnjenje: Dokumenti ispod (od reda b. do reda e.) moraju biti priloženi navedenim redoslijedom uz svaki obrazac I-OOP-8 na koji se odnose.	
b.	Poziv na podnošenje ponude (obrazac I-OOP-7) za svaku priloženu ponudu, potpisan i ovjeren od ponuditelja s priloženom Tehničkom specifikacijom (<i>Specifikacija opreme u slučaju nabave opreme</i>), potpisanom i ovjerenom od strane ponuditelja, uz svaku priloženu ponudu (osim za opće troškove, te u slučaju izgradnje/rekonstrukcije) Pojašnjenje: Prilikom prikupljanja ponuda podnositelj mora poslati istu tehničku specifikaciju (<i>specifikaciju opreme u sl. nabave opreme ili troškovnik bez cijena iz Glavnog projekta u slučaju izgradnje/rekonstrukcije</i>) svim ponuditeljima unutar jedinog ulaganja.	
c.	Jedna ponuda za svako pojedino ulaganje / opći trošak manji od 10.000 EUR ili račun za opći trošak manji od 10.000 EUR nastao prije podnošenja prijave (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu). Pojašnjenje: Ponude/računi za opće troškove ne moraju biti u elektronskom obliku na CD-u. Zemlja porijekla mora biti navedena u svakoj ponudi, a roba, radovi i usluge moraju potjecati iz prihvatljivih zemalja propisanih Pravilnikom o provedbi mjere 103. Ponude za opći trošak pripreme investicijske studije/poslovnog plana i/ili ponude za pripremu dokumentacije za IPARD natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) ne smiju biti izdane od strane ugovorenog LAG-a u sklopu mjere 202.	
d.	Tri ponude za svako pojedino ulaganje / opći trošak iznad 10.000 EUR ili dvije ponude i račun za opći trošak iznad 10.000 EUR nastao prije podnošenja prijave (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u isključivo u MS Office Excel formatu) Pojašnjenje: Ponude / računi za opće troškove ne moraju biti u elektronskom obliku na CD-u. Zemlja porijekla mora biti navedena u svakoj ponudi, a roba, radovi i usluge moraju potjecati iz prihvatljivih zemalja propisanih Pravilnikom o provedbi mjere 103. Ponude za opći trošak pripreme investicijske studije/poslovnog plana i/ili ponude za pripremu dokumentacije za IPARD natječaj (konzultantske usluge za pripremu IPARD prijave i Zahtjeva za isplatu) ne smiju biti izdane od strane ugovorenog LAG-a u sklopu mjere 202.	
e.	Lista izdataka (obrazac I-OOP-15.2), potpisana i ovjerena od podnositelja i ispunjena sukladno odabranim ponudama (u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u; oba u MS Office Excel formatu)	
III.	INVESTICIJSKA STUDIJA / POSLOVNI PLAN	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	Investicijska studija / Poslovni plan (obraci I-OEA-5 i I-OEA-5-a) u papirnatom obliku i obrazac I-OEA-5-a u elektronskom obliku na CD-u. Pojašnjenje: Tablice Investicijske studije / Poslovnog plana (obrazac I-OEA-5-a) koje se dostavljaju na CD-u moraju biti u MS Office Excel formatu.	
b.	Investicijska studija / Poslovni plan pripremljen za potrebe banke, u papirnatom obliku i u elektronskom obliku na CD-u. Pojašnjenje: Ukoliko podnositelj već posjeduje Investicijsku studiju / Poslovni plan pripremljen za potrebe banke, takva Investicijska studija / Poslovni plan je prihvatljiva. Tablice Investicijske studije / Poslovnog plana koje se dostavljaju na CD-u moraju biti u MS Office Excel formatu.	
IV.	DOKUMENTI POTREBNI ZA FINANCIJSKU ANALIZU PODNOSITELJA	
1.	Odnosi se na trgovačka društva, zadruge i obrte obveznike poreza na dobit	
a.	Godišnji financijski izvještaj (obrazac GFI) za prethodnu financijsku godinu, ovjeren od	

	FINA-e	
b.	BON-1 obrazac	
2.	Odnosi se na obrte obveznike poreza na dohodak	
a.	Obrazac prijave poreza na dohodak za prethodnu financijsku godinu ovjeren od strane Porezne uprave s pripadajućom Rekapitulacijom primitaka i izdataka za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne financijske godine (ukoliko je podnositelj obvezan voditi knjige u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak), ovjerenom i potpisanom od strane podnositelja.	
v.	OSTALI DOKUMENTI/ POTVRDE/ MIŠLJENJA/ RJEŠENJA/ DOZVOLE IZDANE OD NADLEŽNIH INSTITUCIJA	
1.	Odnosi se na sve podnositelje	
a.	R- Sm obrazac na dan 31. prosinca prethodne godine ovjeren od REGOS- a ili Potvrdu da REGOS ne vodi evidenciju za podnositelja, izdanu i ovjerenu od strane REGOS-a - za podnositelje koji nemaju evidentirane zaposlenike. (Odnosi se na obrte obveznike poreza na dohodak)	
b.	Popis dugotrajne imovine na dan 31. prosinca prethodne godine, potpisan i ovjeren od strane podnositelja	
c.	Izvadak iz Jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata izdan i ovjeren od strane FINA-e, ne stariji od 30 dana na dan podnošenja prijave.	
d.	BON- 2/ SOL- 2 podaci o solventnosti ne stariji od 30 dana na dan podnošenja prijave. Pojašnjenje: Podnositelj mora priložiti BON- 2/ SOL- 2 podatke o solventnosti, izdane od svih banaka u kojima podnositelj ima otvoren račun i koji se nalaze na popisu u Izvatku iz Jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata. Račun podnositelja ne smije biti blokiran: - više od 30 dana u posljednjih 6 mjeseci niti - više od 20 dana kontinuirano	
e.	Potvrda Trgovačkog suda da podnositelj nije u postupku stečaja, stečajnoj nagodbi ili likvidaciji u trenutku ishoda Potvrde, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave. Pojašnjenje: Ne odnosi se na obrte.	
f.	Potvrda Porezne uprave da je podnositelj u sustavu PDV-a, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave.	
g.	Potvrda Porezne uprave da podnositelj nema nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj u trenutku ishoda Potvrde, ne starija od tri mjeseca na dan podnošenja prijave.	
h.	Potvrda o usklađenosti poduzeća s odgovarajućim minimalnim nacionalnim standardima i usklađenosti ulaganja s EU standardima izdana od Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Pojašnjenje: U slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva dokument nije potrebno priložiti ukoliko je ulaganje neophodno za usklađivanje s IPPC Direktivom.	
i.	Mišljenje o usklađenosti dokumentacije s odredbama propisa o hrani izdano od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede. Pojašnjenje: Odnosi se na usklađenost ulaganja s EU standardima vezanim za zdravlje i zaštitu životinja te javno zdravstvo, u slučaju ulaganja u izgradnju u Sektorima mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva .	
j.	Rješenje o privremenom odobrenju za rad objekta izdano od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede s priloženim Planom za unapređenje objekta ovjerenim od strane nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede . Pojašnjenje: Odnosi se na usklađenost poduzeća s minimalnim nacionalnim standardima i usklađenost ulaganja s EU standardima vezanim za zdravlje i zaštitu životinja te javno zdravstvo, u slučaju ulaganja u rekonstrukciju i/ ili opremanje objekata u Sektorima mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva.	
k.	Ugovor/i o najmu / pravu korištenja s poljoprivrednim gospodarstvima važeći najmanje 7 godina. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganje u rashladnu opremu za sirovo mlijeko u sabiralištima i na poljoprivrednim gospodarstvima u Sektoru mlijeka i mljekarstva. Podnositelj mora priložiti Ugovore sa svim kooperantima za sva sabirališta	

	/poljoprivredna gospodarstva koja su predmet ulaganja, koji trebaju biti važeći najmanje 7 godina od dana podnošenja prijave.	
l.	Dokument kojim se odobrava građenje ili drugi odgovarajući dokument koji dokazuje da se određeno ulaganje može provesti bez izdavanja dokumenta kojim se odobrava građenje, izdan od Upravnog odjela za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji, Zakonu o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja, Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama i važećem Pravilniku. Pojašnjenje: Odnosi se na ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata u svim sektorima.	
m.	Dijelovi Glavnog projekta (arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova) ili situaciju, tlocrt i presjeke ili „tipski projekt“, u elektronskom obliku na CD-u u PDF formatu (scan potpisanog i ovjerenog projekta od strane ovlaštenog projektanta) Pojašnjenje: Dijelovi glavnog projekta moraju biti priloženi kada se radi o ulaganju u: -izgradnju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova -opremanje postojećih objekata (oprema koja se ugrađuje u objekt): tehnološki projekt- dio glavnog projekta ili drugi dokument koji ima istu namjenu izrađen i ovjeren od strane ovlaštene osobe odgovarajuće struke -rekonstrukciju i opremanje objekta (oprema koja se ugrađuje u objekt): arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektro projekt, strojarski projekt, tehnološki projekt, troškovnik projektiranih radova - U slučaju ulaganja u postrojenja za proizvodnju obnovljivih izvora energije (izgradnja i opremanje) kalkulacija ukupne procijenjene godišnje proizvodnje energije izražene u kWh (posebno električne i posebno toplinske), kao i kalkulacija prosječne godišnje potrošnje za objekte na poljoprivrednom gospodarstvu koji se planiraju opskrbljivati proizvedenom energijom (posebno električne i posebno toplinske) mora biti prikazana u projektnoj tehničkoj dokumentaciji. Dijelovi Glavnog projekta moraju biti dostavljeni isključivo u elektronskom obliku na CD-u u PDF formatu (scan ovjerenog i potpisanog projekta od strane ovlaštenog projektanta). U slučaju ulaganja u pokretnu opremu / opremanje na otvorenom ili u slučaju ulaganja u rashladnu opremu za sirovo mlijeko u sabiralištima i na poljoprivrednim gospodarstvima nije potrebno prilagati dijelove Glavnog projekta.	
n.	Izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz prava vlasništva podnositelja ili prava građenja (list A, B, C), ne stariji od 3 mjeseca na dan podnošenja prijave	
o.	Ugovor o kreditu ili Potvrda banke o računu s navedenim žiro-računom/IBAN, Model-Poziv na broj primatelja, izdano i ovjeren od strane banke Pojašnjenje: Ukoliko u vrijeme podnošenja prijave na natječaj postoji Ugovor o kreditu jedan od navedenih dokumenata mora biti dostavljen.	
p.	Pismo preporuke odabranog LAG-a o preporuci ulaganja (ukoliko LAG postoji) Pojašnjenje: Pismo preporuke mora sadržavati objašnjenje je li i na koji način je projekt u skladu s Lokalnom Razvojnou Strategijom.	
2.	Odnosi se na objekte usklađene s EU standardima	
a.	Rješenje o odobrenju objekta izdano od nadležne Uprave Ministarstva poljoprivrede . Pojašnjenje: Dokument se mora priložiti u slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva.	
b.	Mišljenje o Analizi stanja i Elaboratu o načinu usklađivanja postojećeg postrojenja izdano od Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Pojašnjenje: Dokument se mora priložiti u slučaju ulaganja u Sektore mlijeka i mljekarstva, prerade mesa i ribarstva za sva prihvatljiva ulaganja u tim sektorima ako je objekt, koji je predmet ulaganja, uključen na popis objekata za Republiku Hrvatsku koji su obvezni uskladiti se s IPPC Direktivom.	

Napomena: Svi dokumenti s popisa, ovisno o organizacijskom obliku podnositelja i predmetu ulaganja, moraju biti priloženi prema redosljedu na popisu uz prijavni obrazac.

Podnositelj popunjava popis stavljajući „X“ za svaki priloženi dokument. Svi dokumenti moraju biti originalni ili preslike ovjerene od strane javnog bilježnika.

Podnositelj može od APPRRR u svakom trenutku zatražiti povrat originalne dokumentacije.

6.2. Obrada prijava i rangiranje

Nakon zaprimanja prijava po objavljenom natječaju u APPRRR-u započinje obrada pristiglih prijava. Najprije se, prema redosljedu zaprimanja, provjerava jesu li prijave pristigle pravovremeno te jesu li kompletne. Nakon provjere kompletnosti, slijedi provjera prihvatljivosti i održivosti ulaganja i za podnositelja prijave i za podnešen projekt (detaljan opis pokazatelja i kriterija za navedene provjere nalaze se u Pravilniku, člana 14, 15 i 16)².

Nakon provjere kompletnosti prijava u administrativnoj kontroli, za sve potpune i pravovremene prijave bit će formirana rang lista prema kriterijima rangiranja. Prednost na rang-listi imaju ulaganja s većim brojem bodova. Rangiranje se provodi prema kriterijima prikazanim u tablici 6.2.1:

6.2.1. Kriteriji rangiranja podnositelja prijave/ulaganja

Kriterij		Bodova
Ulaganje je provedeno u područjima s težim uvjetima gospodarenja kako je regulirano Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju («Narodne novine» br. 92/10)	Ako »da« tad 25, ako »ne« tad 0	25
Obrtnik, odgovorna osoba u pravnoj osobi je mlađi od 40 godina u vrijeme podnošenja prijave	Ako »da« tad 15, ako »ne« tad 0	15
Podnositelj je u razini malih i srednjih poduzetnika	Ako »da« tad 15, ako »ne« tad 0	15
Podnositelj je u 100%-om privatnom vlasništvu	Ako »da« tad 10, ako »ne« tad 0	10
Iznos tražene potpore u projektu je manji od 50%	Ako »da« tad 10, ako »ne« tad 0	10
Proširenje opsega proizvoda	Ako »da« tad 10, ako »ne« tad 0	10
Investiciju je preporučio odobreni LAG	Ako »da« tad 15, ako »ne« tad 0	15
UKUPNO		100

² Pravo na podnošenje prijava imaju i podnositelji početnici, tj. oni podnositelji koji posluju kraće od dvije godine. U takvom slučaju odredbe članka 15. Pravilnika se neće primjenjivati.

U slučaju kada dva ili više projekata imaju isti broj bodova, prednost će imati oni s ranijim datumom i vremenom podnošenja potpune prijave. Detaljne informacije o rangiranju projekata navedene su u članku 18. Pravilnika.

Iznimno od članka 23. stavka 2. Pravilnika ukoliko korisnik ne dostavi propisanu dokumentaciju koja je prilog prijave na natječaj, Agencija za plaćanja će izdati Zahtjev za dopunu kojim će od podnositelja tražiti dostavljanje dokumentacije koja nedostaje. Podnositelj je dužan dostaviti traženu dokumentaciju preporučenom pošiljkom u roku od 10 dana od dana zaprimanja Zahtjeva za dopunu. Datumom podnošenja kompletne prijave smatra se datum dostave dokumentacije tražene u Zahtjevu za dopunu. Ukoliko podnositelj nije preuzeo poštu prilikom prve dostave, dostava preporučene pošiljke bit će ponovljena samo još jednom.

Nepravovremene prijave neće se uzimati u obzir te će Agencija za plaćanja, u roku od 15 dana od zaprimanja prijave donijeti Odluku o odbacivanju prijave.

Potpune i pravovremeno dopunjene prijave ulaze u daljnju obradu u skladu s procedurama Agencije za plaćanja.

U slučaju potrebe, Agencija za plaćanja može Zahtjevom za obrazloženjem i/ili ispravak tražiti od podnositelja dodatne podatke potrebne za dovršetak obrade prijave. Podnositelj je dužan dostaviti tražene podatke preporučenom pošiljkom u roku od 10 dana od zaprimanja Zahtjeva za obrazloženje i/ili ispravak. Ukoliko podnositelj nije preuzeo poštu prilikom prve dostave, dostava preporučene pošiljke bit će ponovljena samo još jednom.

Agencija za plaćanja će nakon obrade prijave donijeti **Odluku o dodjeli sredstava iz IPARD programa ili Odluku o odbijanju prijave** u roku od **120 dana** od dana završetka natječaja te iste šalje podnositelju preporučenom pošiljkom s povratnicom.

6.3. Ugovaranje

Nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava iz IPARD programa, APPRRR i korisnik sklapaju IPARD Ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obveze.

Detalji oko ugovaranja i sadržaj IPARD Ugovora navedeni su u člancima 26. i 27. Pravilnika.

Imena korisnika s kojima je APPRRR zaključila IPARD Ugovor kao i iznos dodijeljenih sredstava, bit će objavljeni na službenim mrežnim stranicama MP-a i APPRRR-a, dok će ostali podaci o korisnicima i projektima s kojima raspolaže APPRRR biti dostupni isključivo uz odobrenje ravnatelja APPRRR-a, ravnatelja URR-a i ministra MP-a.

6.4 Provedba ulaganja

Aktivnosti vezane za ulaganja predviđena projektom ne smiju započeti prije stupanja na snagu IPARD Ugovora (datumom stupanja na snagu IPARD Ugovora smatra se datum javnobilježničke ovjere potpisa korisnika), osim pripremnih radova.

Pripremni radovi uključuju pripremu tehnološko-tehničke dokumentacije, izradu ekonomske dokumentacije, stjecanje vlasništva na nekretninama na kojima će se obavljati investicija, dobivanje građevinske dozvole i s njima vezane aktivnosti.

Od trenutka stupanja IPARD Ugovora na snagu korisnik ne smije mijenjati projekt bez odobrenja APPRRR-a. Promjene projekta će biti odobrene samo ako se projekt ne može završiti bez zatražene promjene ili ako zatražena promjena ima utjecaj na poboljšanje projekta. Korisnik je obavezan o tome obavijestiti APPRRR-u u pisanom obliku uz

odgovarajuće objašnjenje s popratnom dokumentacijom te promjenu može provesti tek nakon dobivenog pisanog odobrenja od strane APPRRR-a.

Detaljnija uputstva o ovom postupku opisana su u poglavlju 7.3.Promjene ulaganja.

6.5 Isplata sredstava i potrebna dokumentacija za podnošenje Zahtjeva za isplatu

Sredstva iz IPARD programa korisniku se dodjeljuju temeljem Zahtjeva za isplatu.

Korisnik je nakon završenog ulaganja dužan dostaviti Zahtjev za isplatu (I-OOI-1-103) u papirnatom obliku i na CD-u zajedno s pripadajućom dokumentacijom do datuma naznačenog u IPARD Ugovoru/ Aneksu IPARD Ugovora.

Popis dokumentacije koji se prilaže Zahtjevu za isplatu naveden je u Vodiču u tablici 5. *Popis dokumenata koji se prilažu uz Zahtjev za isplatu.* Dokumenti koji se prilažu Zahtjevu za isplatu slažu se prema redosljedu navedenom u tablici 5. kako bi se olakšala kasnija obrada u APPRRR-u.

Obrti i pravne osobe dužne su, u roku od mjesec dana prije podnošenja Zahtjeva za isplatu, Agenciji za plaćanja podnijeti zahtjev za izdavanje Izvješća o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja, koji APPRRR prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Zahtjev za isplatu treba sadržavati sve plaćene račune i na CD-u u MS Office Excelu sukladno odabranoj ponudi i IPARD Ugovoru, a svi priloženi računi moraju biti plaćeni u cijelosti. Korisniku se ne može isplatiti potpora u iznosu višem od iznosa navedenoga u IPARD Ugovoru, odnosno Aneksu IPARD Ugovora.

Za nepotpun Zahtjev za isplatu Agencija za plaćanja će izdati Zahtjev za dopunu kojim će od korisnika tražiti dostavljanje dokumentacije koja nedostaje. Korisnik je dužan dostaviti traženu dokumentaciju preporučenom poštom u roku od deset (10) dana od dana zaprimanja Zahtjeva za dopunu.

Korisnik je dužan dostaviti Izvještaj o stanju projekta kako je navedeno u obrascu I-OOI-15 svaka tri mjeseca Odjelu za odobrenje isplata u Agenciji za plaćanja, računajući od dana sklapanja IPARD Ugovora.

Ako korisnik ne dostavi Zahtjev za isplatu u roku naznačenom u IPARD Ugovoru/Aneksu IPARD Ugovora ili ga dostavi nakon propisanog roka, Agencija za plaćanja će raskinuti IPARD Ugovor.

Nakon provjere Zahtjeva za isplatu s pripadajućom dokumentacijom Agencija za plaćanja će korisniku izdati Odluku o isplati ili Odluku o odbijanju Zahtjeva za isplatu (detaljne informacije o razlozima odbijanja navedene su u stavku 2, članku 34. Pravilnika).

Odluku o isplati Agencija za plaćanja će izdati u roku od **3 mjeseca** od dana zaprimanja Zahtjeva za isplatu. Rok računanja krajnjeg datuma za isplatu počinje teći primitkom Zahtjeva za isplatu te se prekida prilikom traženja dodatne dokumentacije od korisnika i nastavlja se po primitku istih u Agenciju.

Odluku o odbijanju Zahtjeva za isplatu Agencija za plaćanja će izdati u roku od 2 mjeseca od dana zaprimanja Zahtjeva za isplatu u slučaju da se tijekom obrade Zahtjeva za isplatu utvrde razlozi za njegovo odbijanje, odnosno u roku od 3 mjeseca od dana zaprimanja Zahtjeva za isplatu, u slučaju da kontrola na terenu utvrdi nepoštivanje navedenih uvjeta. Rok računanja krajnjeg datuma za izdavanje Odluke o odbijanju Zahtjeva za isplatu počinje teći primitkom Zahtjeva za isplatu te se prekida prilikom traženja dodatne dokumentacije od korisnika i nastavlja se po primitku istih u Agenciju.

6.5.1. Popis dokumenata koji se prilažu Zahtjevu za isplatu

B) MJERA 103		Popunjava korisnik
OBVEZNI DOKUMENTI - Svi dokumenti moraju biti originalni ili preslike ovjerene kod javnog bilježnika, osim onih u kojima je naznačeno drugačije		
1.	Originali računa iz Zahtjeva za isplatu	
2.	Originali predračuna	
3.	Preslika dnevno informativnog izvotka o prometu i stanju računa za tuzemna plaćanja	
4.	Preslika dokumenta banke koji dokazuje plaćanje u inozemstvo u stranoj valuti (SWIFT)	
5.	Bankovna potvrda o ŽR za račune plaćene sa ŽR različitog od onog navedenog u Zahtjevu za isplatu, ne starija od 30 dana od dana podnošenja Zahtjeva za isplatu	
6.	Bankovna potvrda za ŽR naveden u Zahtjevu za isplatu / Preslika kartona deponiranih potpisa ovjerena od banke	
7.	Preslika ugovora o kreditu i svih ugovora vezanih uz plaćanje (Ugovori o cesiji/akreditivi)	
8.	Izjava banke o plaćenim računima - dokaz da su svi računi plaćeni iz kredita	
9.	Preslike ugovora s dobavljačima	
10.	Uporabna dozvola ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (osim za pokretnu opremu)	
11.	Rješenje o upisu u upisnik registra odobrenih objekata izdano od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (sektor mlijeka – sabirališta)	
12.	Preslika dokaza o podrijetlu roba i/ili usluga za svaki račun za koji se traži isplata: EUR 1 s pripadajućim JCD-om, Uvjerenje izdano od nadležnog tijela ili Izjava na računu. Za robe i/ili usluge hrvatskog podrijetla – Uvjerenje izdano od strane Hrvatske gospodarske komore	
13.	Preslika jamstva/garancije od dobavljača ovisno o vrsti opreme/objekta	
14.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda zaštite okoliša izdana od Ministarstva zaštite okoliša i prirode ili Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (IPPC Direktiva) izdano od Ministarstva zaštite okoliša i prirode (za sve sektore)	
15.	Rješenje o odobrenju objekta izdano od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (za sektore: mlijeka i mljekarstva, mesa i ribarstva)	
16.	Rješenje o brisanju iz registra odobrenih objekata izdano od nadležne uprave Ministarstva poljoprivrede (za sektore: mlijeka i mljekarstva i mesa)	
17.	Potvrda o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva izdana od nadležne uprave Ministarstva zdravlja (za sektore: voća i povrća, vinarstva i maslinovog ulja)	

Napomena za korisnika: Potrebne dokumente označiti X

Po izvršenom plaćanju Agencija za plaćanja izdaje Potvrdu o završenom ulaganju. Korisnik ostaje dužan uvažavati sve obveze i odredbe iz IPARD Ugovora u razdoblju od pet (5) godina od datuma konačne isplate potpore navedene u Potvrdi o završenom ulaganju. Detaljnije informacije o obvezama korisnika nakon isplate odnosno primitka IPARD sredstava, navedene su u Pravilniku, u članku 34. Stavcima 5 i 6

6.6 Kontrola na terenu

Kontrola na terenu prije ugovaranja:

Kontrola na terenu prije ugovaranja je samo dio procesa kontrole koja zajedno sa administrativnom kontrolom čini cjelinu, a prethodi potpisivanju ugovora sa korisnikom. Kontrolom na terenu se utvrđuje prijavljena lokacija ulaganja te da li je prijavljeno ulaganje započelo.

Kontrolom na terenu je potrebno utvrditi sve ono što administrativnom kontrolom nije moguće utvrditi. Kontrola na terenu sva svoja zapažanja opisuje u bilješci te ukoliko nešto nije moguće sa sigurnošću utvrditi, a postoji sumnja može se tražiti mišljenje drugih institucija ili eksperata.

Lokacija ulaganja se utvrđuje uvidom u kopiju katastarskog plana te zbog lakše orijentacije uvidom u ARKOD sustav ili GEO portal.

Je li ulaganje započelo utvrđuje se uvidom u kartice konta odabranih dobavljača i Popis dugotrajne imovine kako bi se utvrdilo jesu li odabrani dobavljač ili izvođač radova započeli suradnju sa Podnositeljem. Ukoliko postoji poslovni odnos navedeno se dodatno istražuje kako bi se otklonila mogućnost započinjanja radova.

Početak opremanja se utvrđuje uvidom u Popis dugotrajne imovine podnositelja na način da se utvrdi ima li Podnositelj istu opremu ili opremu iste namjene. Ukoliko ima, dodatnim se kontrolama te vizualno kontrolira takva oprema kako bi se isključila mogućnost početka opremanja. Ukoliko Podnositelj kupuje novu opremu kako bi zamijenio svoju staru, moguće je u kontroli tražiti od podnositelja da staru opremu prikaže i u kontroli prije plaćanja zbog usporedbe sa novom opremom. Ukoliko navedeno nije moguće, kontrolori upozoravaju na mogućnost kontrole stare opreme kod kupca stare opreme u svrhu izbjegavanja mogućnosti reparacije stare opreme i prikazivanja je kao nove opreme. Kod nastavka izgradnje ili rekonstrukcije potrebno je radove koji su završeni jasno odvojiti od radova koji se planiraju izvoditi. Početak ulaganja se smatra i sklapanje ugovora sa odabranim dobavljačem ili izvođačem radova.

Kontrola na terenu prije plaćanja:

Kontrolom na terenu prije plaćanja kontrolori utvrđuju prijavljenu i Ugovorom odobrenu lokaciju uvidom u kopiju katastarskog plana te radi lakšeg snalaženja, uvidom u ARKOD sustav ili geo portal.

Uvidom u knjigovodstvo korisnika utvrđuje se je li došlo do duplog financiranja tj. je li trošak za koji se traže sredstva već plaćen iz nekog drugog EU ili nacionalnog fonda. Svaki utvrđeni isti ili sličan trošak u knjigovodstvu korisnika (kartica konta prihoda od subvencija, dotacija i milodara) se kontrolira na način da se istražuje sve dok se ne isključi vjerojatnost duplog financiranja.

Kontrolom kartice konta dobavljača ili izvođača utvrđuje se jesu li svi računi plaćeni i proknjiženi u onom iznosu koji je prikazan u Zahtjevu za isplatu.

Vizualnim pregledom, mjerenjem i brojanjem kontrolori utvrđuju je li opremanje, izgradnja ili rekonstrukcija završena i uspoređuju stavke iz računa sa zatečenim stanjem na terenu. Za količine koje je nemoguće vizualno i mjerenjem utvrditi, kontrolori provjeravaju građevinsku knjigu. Količine navedene u građevinskoj knjizi moraju biti identične količinama na računu dostavljenom uz Zahtjev za isplatu.

Napomena: Građevinska knjiga sadržava stvarno ugrađene količine materijala i izvedenih radova. Temeljem količina iz građevinske knjige rade se Privremene situacije i Okončana situacija.

Kod kontrole opreme, kontrolori uspoređuju podatke na opremi sa podacima iz računa ili nekog drugog dokumenta u kojem je oprema specificirana i opisana.

Osim što objekt mora biti izgrađen, on mora biti i u funkciji, isto kao i nabavljena oprema. Funkcija građevine ili opreme je ona koja je opisana u poslovnom planu/investicijskoj studiji tj. korisnik mora na kraju ulaganja ostvarivati prihode na način opisan u poslovnom planu/investicijskoj studiji, a u skladu sa ugovorenim ulaganjem.

Po završetku ulaganja sva nabavljena oprema ili izgrađeni objekt moraju biti proknjiženu u knjigovodstvu korisnika tj. moraju se voditi u popisu dugotrajne imovine

Kontrola na terenu provjerava vjerodostojnost i funkcionalnost provedenog ulaganja na osnovu čega donosi svoje završno mišljenje.

Ex post kontrola na terenu:

Svrha ex post kontrole na terenu je utvrditi pridržava li se korisnik svih ugovorenih obveza u periodu od pet godina nakon konačne isplate sredstava. Potrebno je utvrditi da korisnik ima i dalje u svom vlasništvu predmet ulaganja (zgrade, opremu, mehanizaciju, nasade) te da su isti i dalje u funkciji koriste li se i jesu li se koristili u proteklom periodu od zadnje kontrole te jesu li u skladu s odobrenom namjenom.

Predmet ex post kontrole je i provjera duplog financiranja, pri čemu kontrolori provjeravaju u knjigovodstvu korisnika je li u periodu od prethodne kontrole do dana ex post kontrole primio sredstva za iste troškove.

Nadalje se provjerava vlasnička struktura korisnika (manje od 25% vlasništva države), čuva li korisnik dokumentaciju vezanu uz ulaganje, ima li vlastitu proizvodnju u skladu sa sufinanciranim ulaganjem. Kontrolori provjeravaju i knjigovodstvo tj. račune vezane uz ulaganje (utvrđuju je li došlo do promjene vrijednosti u knjigovodstvu), pridržava li se korisnik propisanih standarda ovisno o ulaganju te je li ulaganje i dalje označeno na propisani način.

Tehnička tijela kontroliraju pridržavanje standarda te na osnovu kontrole na terenu izdaju Potvrde o udovoljavanju standarda EU-a koje korisnik mora zadovoljiti.

Treba naglasiti da iako ex post kontrola slijedi u periodu nakon isplate sredstava to nikako ne umanjuje njenu važnost i svaka nepravilnost utvrđena tijekom nje može rezultirati i povratom sredstava.

6.6.1. Kontrola minimalnih nacionalnih i EU standarda

A.) Standardi zaštite okoliša

Kontrolu na terenu standarda zaštite okoliša kao i svih ostalih standarda ne provodi Agencija za plaćanja, već tehnička tijela (u ovom slučaju Ministarstvo zaštite okoliša i prirode – u daljnjem tekstu MZOIP) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Poštivanje standarda zaštite okoliša kontrolira se kroz tri faze:

- a) Prije ugovaranja: Nakon izrade elaborata zaštite okoliša od strane certificiranih ovlaštenika, MZOIP izdaje podnositelju Potvrdu o usklađenosti Podnositelja prijave s minimalnim nacionalnim standardima (u daljnjem tekstu Potvrda).
- b) Prije isplate: Nakon što korisnik završi ulaganje a prije podnošenja Zahtjeva za isplatu, podnosi zahtjev MZOIP za izdavanje Potvrde. Naglašavamo da korisnik ne podnosi zahtjev za izdavanje Potvrde tako dugo dok ne završi ulaganje. MZOIP ili na zahtjev MZOIP-a Županijski upravni odjel za zaštitu okoliša obavlja očevid i sastavlja izvješće na osnovu kojeg MZOIP izdaje Potvrdu o udovoljavanju EU standardima. Korisnik će udovoljiti navedenim standardima ukoliko bude na kraju ulaganja ispoštovao sve odredbe koje je propisao ovlaštenik za izradu elaborata.

- c) Ex post faza kontrole: Agencija za plaćanja (Odjel kontrole mjera strukturne potpore) podnosi zahtjev MZOIP na osnovu kojeg MZOIP ili na zahtjev MZOIP-a Županijski upravni odjel za zaštitu okoliša obavlja očevid i sastavlja izvješće na osnovu kojeg MZOIP izdaje Potvrdu o udovoljavanju EU standardima. Izdana potvrda je dokaz Odjelu kontrole mjera strukturne potpore da korisnik u fazi nakon isplate također poštuje EU standarde zaštite okoliša.

VAŽNA NAPOMENA: SVI KORISNICI U MJERI 103 SU OBVEZNI ISHODITI POTVRDE O UDOVOLJAVANJU STANDARDA ZAŠTITE OKOLIŠA KROZ SVE FAZE KONTROLE.

B.) Standardi sigurnosti na radu

Kontrolu na terenu standarda sigurnosti na radu kao i svih drugih standarda ne provodi Agencija za plaćanja, već tehnička tijela (u ovom slučaju Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Člankom 8. *Zakona o zaštiti na radu* (NN 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09 i 143/12) regulirano je obavljanje poslova zaštite na radu i primjena propisanih, ugovorenih, kao i priznatih pravila zaštite na radu te naređenih mjera i uputa poslodavca.

Zadovoljavanje standarda sigurnosti na radu također se dokazuje kroz tri faze kontrole:

- a) Prije ugovaranja: Prilikom podnošenja prijave za dodjelu IPARD sredstava, podnositelj je obavezan priložiti Izvješće o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu. Kako bi pribavio navedeno Izvješće podnositelj (obrtnik ili pravna osoba) mjesec dana prije zatvaranja natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju podnosi zahtjev. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju zahtjev prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Nakon provedenog inspekcijskog nadzora inspektora rada, Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju Izvješće o primjeni nacionalnih propisa iz područja zaštite na radu kojim će Podnositelj prijave dokazati poštivanje standarda sigurnosti na radu.
- b) Prije isplate: Prilikom podnošenja Zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja. Kako bi pribavio navedeno Izvješće korisnik mjesec dana prije predviđenog datuma podnošenja Zahtjeva za isplatu podnosi zahtjev Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, koja isti prosljeđuje Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Nakon provedenog inspekcijskog nadzora inspektora rada, Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu na kraju ulaganja kojim će korisnik dokazati poštivanje Standarda sigurnosti na radu.
- c) Ex post faza kontrole: U Ex post kontroli Odjel kontrole mjera strukturne potpore (APPRRR) šalje obavijest Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava o potrebi obavljanja inspekcijskog nadzora kod korisnika a u svrhu pribavljanja Izvješća o primjeni propisa iz područja zaštite na radu u ex-post kontroli. Nakon provedenog inspekcijskog nadzora inspektora rada, Inspekciji rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava dostavit će Izvješće o primjeni propisa iz područja zaštite na radu u ex-post kontroli Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

VAŽNA NAPOMENA: SVI KORISNICI U MJERI 103 SU OBVEZNI ISHODITI IZVJEŠĆE O PRIMJENI PROPISA IZ PODRUČJA ZAŠTITE NA RADU KROZ SVE FAZE KONTROLE.

C.) Standardi iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva

Kontrolu na terenu standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva kao i svih drugih standarda ne provodi Agencija za plaćanja već tehnička tijela (u ovom slučaju Sanitarna inspekcija pri Ministarstvu zdravlja) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Sukladno članku 51. Zakona o hrani (NN br.46/07) i članka 5. Pravilnika o higijeni hrane (NN br. 99/07) subjekti u poslovanju s hranom uspostavljaju, provode i održavaju trajni postupak odnosno postupke temeljene na načelima HACCP sustava.

Sukladno članku 20. stavku 2 Zakona o hrani (NN br.46/07), subjekti u poslovanju s hranom moraju biti u mogućnosti identificirati svaku pravnu ili fizičku osobu, koja ih je opskrbljivala hranom, koja se koristi za proizvodnju hrane ili bilo kojom drugom stvari, koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje. U tom cilju subjekti moraju uvesti sustave i postupke, koji omogućavaju da takva informacija bude dostupna nadležnom tijelu na njegov zahtjev.

Zadovoljavanje standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva se također dokazuje kroz tri faze kontrole:

- a) Prije ugovaranja: Svi subjekti koji posluju s hranom ne životinjskog podrijetla i/ili su prema Zakonu o hrani u nadležnosti sanitarne inspekcije dužni su provesti evidenciju svih svojih objekata sukladno članku 21. Pravilnika o vođenju upisnika registriranih i odobrenih objekata te o postupcima registriranja i odobravanja objekata u poslovanju s hranom (Narodne novine br. 125/08, 55/09, 130/10).
- b) Prije isplate: Prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti i Potvrdu o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva. Kako bi pribavio navedenu potvrdu, korisnik podnosi Zahtjev Upravi za Sanitarnu inspekciju (Ministarstvo zdravlja) za izdavanje potvrde. Na zahtjev korisnika Sanitarna inspekcija vrši inspekcijski nadzor. Nakon provedenog inspekcijskog nadzora Sanitarne inspekcije, temeljem zapisnika Uprava za Sanitarnu inspekciju izdaje Potvrdu o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva, te istu šalje korisniku. Korisnik dobivenu potvrdu šalje u APPRRR uz Zahtjev za isplatu zajedno s ostalom potrebnom dokumentacijom te na taj način dokazuje da je usklađen sa EU standardima iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva
- c) Ex post faza kontrole: Odjel za kontrolu mjera strukturne potpore šalje obavijest Upravi za Sanitarnu inspekciju zajedno sa podacima o korisniku o potrebi obavljanja inspekcijskog nadzora, a u svrhu izdavanja Potvrde o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva Nakon provedenog inspekcijskog nadzora Sanitarne inspekcije, temeljem zapisnika, Uprava za Sanitarnu inspekciju dostavit će Potvrdu o ispunjavanju EU standarda iz područja javnog zdravstva i biljnog zdravstva Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (Odjel kontrole za mjere strukturne potpore).

VAŽNA NAPOMENA: PODNOSITELJI/KORISNICI U SEKTORIMA PRERADE VOĆA I POVRĆA I VINARSTVA OBVEZNI SU ISHODITI POTVRDU O ISPUNJAVANJU EU STANDARDA IZ PODRUČJA JAVNOG ZDRAVSTVA I BILJNOG ZDRAVSTVA KROZ DVIJE FAZE KONTROLE

D.) Standardi veterinarskog javnog zdravstva

Kontrolu na terenu veterinarskog javnog zdravstva kao i svih drugih standarda ne provodi Agencija za plaćanja već tehnička tijela (u ovom slučaju Veterinarska inspekcija) koja djelokrugom svoga djelovanja pokrivaju navedene standarde.

Zadovoljavanje standarda iz područja veterinarskog javnog zdravstva se dokazuje na slijedeći način:

- a) *Prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu korisnik je dužan priložiti Rješenje o odobrenju objekta, čime se utvrđuje udovoljavanje svim uvjetima propisa o hrani. Navedenom Rješenju prethodi Rješenje kojim se utvrđuje udovoljavanje odredbama propisa o hrani u pogledu infrastrukture i opreme, te kojim se objekt upisuje u Upisnik odobrenih objekata i dodjeljuje mu se odobreni broj.*
- b) *Ex post faza kontrole: Kontrolori na terenu traže na uvid važeće Rješenje o odobrenju objekta koje može biti isto kao i Rješenje iz faze prije plaćanja.*

6.6.1 Dokumenti potrebni za kontrolu na terenu za mjeru 103 (prema tipu kontrole)

	DOKUMENT	KONTROLA PRIJE UGOVARANJA	KONTROLA PRIJE PLAĆANJA	EX-POST KONTROLA
1	Kopija katastarskog plana	+	+	+
2	Izvadak iz Registra Trgovačkog suda/Obrtnog registra			+
3	Knjiga dionica/Knjiga poslovnih udjela			+
4	Kartica konta prihoda od dotacija refundacija, subvencija, milodara i drugih nadoknada		+	+
5	Glavni projekt	+	+	+
6	Tehnološki projekt	+	+	+
7	Knjiga ulaznih računa (UR-a)		+	+
8	Knjiga izlaznih računa (IR-a)		+	+
9	Popis dugotrajne imovine	+	+	+
10	Kartica konta dobavljača/ Knjiga primitaka i izdataka	+	+	+
11	Građevinski dnevnik		+	+
12	Građevinska knjiga		+	+
13	Rješenje o odobrenju objekta (Uprave za veterinarstvo) za djelatnost koju obavlja			+

7. PRAVA I OBVEZE KORISNIKA

Potpisivanjem IPARD Ugovora korisnik stječe određena prava i obvezuje se ispuniti određene obveze kako bi zadržao prava na ugovorena sredstva. Obveze korisnika u IPARD programu definirane su Pravilnikom, te IPARD Ugovorom kojeg korisnik zaključuje s APPRRR-om. Ta prava i obveze ukratko su obrazloženi u sljedećim pod-poglavljima.

7.1 Zadovoljavanje minimalnih standarda vezano uz zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja, zdravlje životinja, zaštitu bilja i sigurnost na radu

Prilikom planiranja ulaganja podnositelj prijave mora uzeti u obzir uvjet da projekt mora zadovoljavati propisane nacionalne i EU standarde koji se odnose na zaštitu okoliša, javno zdravstvo, dobrobit životinja i one koji se odnose na zdravlje životinja i zaštitu biljaka. U tu svrhu, podnositelj prijave za IPARD sredstva mora ishoditi od nadležne institucije mišljenje/potvrdu/rješenje (ili drugi relevantni dokument) o ispunjavanju propisanih nacionalnih i EU standarda na spomenutim područjima. U ovom slučaju nadležne institucije su: Inspekcija rada pri Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, Sanitarna inspekcija MZ-a, MZOIP i Uprava veterinarstva MP-a. Podnositelj prijave je dužan zatražiti takav relevantni dokument (mišljenje/potvrdu/rješenje) u svakoj fazi izvođenja projekta, kako je navedeno:

- **Prije ugovaranja (prije podnošenja prijave na natječaj)** – mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima potrebno je ishoditi od nadležnih tijela. Ovi dokumenti se izdaju na zahtjev podnositelja prijave u fazi pripreme dokumentacije, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.
- **Prije isplate** – rješenje/potvrda o udovoljavanju minimalnim nacionalnim i EU standardima ishodi se u fazi nakon završetka ulaganja, a prije podnošenja Zahtjeva za isplatu. Ove dokumente izdaje nadležno tijelo na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.
- **U ex-post razdoblju** – u razdoblju od 5 godina nakon konačne isplate završenog ulaganja, mišljenje/potvrdu/rješenje o udovoljavanju nacionalnim i EU standardima izdaju nadležna tijela na zahtjev korisnika, na temelju postupaka koje provode nadležna tijela.

Upute o postupku ishođenja ovih dokumenata nalaze se na mrežnoj stranici MP-a i APPRRR-a. Navedene standarde smo detaljno opisali u prethodnom poglavlju.

7.2. Upravljanje dokumentacijom

Korisnik IPARD sredstava ima obvezu čuvanja dokumentacije koja se odnosi na dodjelu sredstava iz IPARD programa od dana sklapanja IPARD Ugovora i tijekom sljedećih pet (5) godina od datuma konačne isplate potpore navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

Korisnik ima obvezu da dopusti u svakom trenutku nesmetan pristup i kontrolu na terenu koja se odnosi na ulaganje te obvezu davanja na uvid cjelokupne dokumentacije vezane za ulaganje djelatnicima Agencije za plaćanja, Agencije za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, Nacionalnog fonda/Ministarstva financija, Europske komisije, Europskog revizorskog suda i Europskog ureda za borbu protiv prijevvara (OLAF).

Razdoblje od pet (5) godina može se produžiti za duljinu trajanja bilo kojeg pravnog postupka vezanog uz ulaganje i/ili projekt.

7.3 Promjene IPARD Ugovora

Korisnik koji je potpisao IPARD Ugovor s APPRRR-om ne smije promijeniti namjenu niti vrstu ulaganja ili izvršiti bilo koje izmjene unutar projekta za koji je sklopljen IPARD Ugovor bez prethodnog odobrenja od strane APPRRR-a. Ovu obvezu korisnik je obavezan poštivati od dana sklapanja IPARD Ugovora pa do isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma konačne isplate IPARD potpore korisniku.

U slučaju promjene podataka koji se odnose na korisnika a) ime, prezime/naziv korisnika, b) adresa, c) ime osobe ovlaštene za zastupanje, d) naziv banke, IBAN/broj računa, model i poziv na broj primatelja na koji će se sredstva isplatiti, Korisnik se obavezuje zatražiti od APPRRR odobrenje promjene podataka navedenih u IPARD Ugovoru putem Zahtjeva za odobrenje promjena s objašnjenjem i dostaviti popratnu dokumentaciju koja se odnosi na zatraženu promjenu.

U slučaju kada se promjena odnosi na projekt (promjena imena/naziva, vrste i količine opreme, promjena ponuditelja, promjena u kakvoći/količini radova/materijala u slučaju gradnje ili rekonstrukcije zbog promjena troškovnika; druge promjene vezane za projekt) ili se odnosi na dinamiku provedbe projekta (promjena roka za predaju Zahtjeva za isplatu), korisnik je također obavezan prijaviti nastalu promjenu APPRRR-u zajedno s objašnjenjem i s popratnom dokumentacijom koja se odnosi na tu promjenu. Za navedene promjene Aneks IPARD Ugovora može se sklopiti najviše 2 (dva) puta.

U slučaju promjena koje se tiču dinamike provedbe projekta (promjena roka za predaju Zahtjeva za isplatu) korisnik se obavezuje zatražiti odobrenje promjene APPRRR putem Zahtjeva za odobrenje promjena te dostaviti objašnjenje promjene i popratnu dokumentaciju koja se odnosi na navedenu promjenu. Za navedene promjenu Aneks IPARD Ugovora može se sklopiti najviše 2 (dva) puta.

Ako se projekt ne može dovršiti bez određenih promjena ili ako bi tražene promjene utjecale na poboljšanje projekta, korisnik je obavezan zatražiti odobrenje promjena od strane APPRRR-a. Obrazac „Zahtjev za odobrenje promjena“ (I-OPP-16) korisnik može preuzeti s mrežne stranice APPRRR-a.

Također, APPRRR zadržava pravo odbiti zahtjev korisnika. U tom slučaju, korisnik će primiti Pismo odbijanja. Svaka promjena koja nije odobrena Aneksom IPARD Ugovoru smatrat će se neprihvatljivim troškom i taj iznos će se odbiti od iznosa potpore određenog IPARD Ugovorom. Također, ako se traženom izmjenom dovodi do promjene prihvatljivosti projekta, Agencija za plaćanja promjenu neće odobriti, a ako se utvrdi da je korisnik takvu izmjenу obavio bez odobrenja Agencije za plaćanja, IPARD Ugovor sklopljen s korisnikom se raskida.

Neovisno o vrsti i vrijednosti promjena odobrenih Aneksom IPARD Ugovora, iznos potpore ne može biti viši od maksimalnog iznosa potpore prethodno određenog IPARD Ugovorom.

U slučaju promjena IPARD Ugovora iniciranih od strane APPRRR-a, ugovorne strane će sklopiti Aneks IPARD Ugovora.

Detaljne upute vezano za promjenu IPARD Ugovora definirane su u članku 28., 29., 30. i 31. Pravilnika o provedbi Mjere 103, te IPARD Ugovorom kojeg korisnik sklapa s APPRRR-om.

7.4 Promjena vlasništva predmeta ulaganja

Korisnik koji je primio IPARD sredstva ne smije promijeniti vlasništvo nad ulaganjem ili dati u najam ili zakup predmet ulaganja na temelju kojeg je ostvario pravo na sredstva iz IPARD programa ili premjestiti sufinancirane proizvodne aktivnosti od dana sklapanja IPARD Ugovora i tijekom sljedećih pet (5) godina od datuma konačne isplate potpore navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5. Označavanje ulaganja unutar IPARD programa

Sva ulaganja koja su sufinancirana u okviru IPARD programa trebaju uključivati podatke o ulozi, odnosno sufinanciranju od strane EU-a, tj. IPARD programa. Označavanje ulaganja je obveza krajnjeg korisnika i predstavlja doprinos u informiranju javnosti o ulozi EU-a u projektu kao i o rezultatima projekta i njegovim doprinosima zajednici. Postupak označavanja ulaganja temelji se na priručniku Komunikacija i vidljivost za vanjske aktivnosti EK i na Uredbi EK 1974/2006.

Ulaganja unutar IPARD programa moraju biti vidljivo označena pomoću informativne ploče koja sadrži opis ulaganja te slogan i logo Europske unije i Republike Hrvatske.

Korisnik je obavezan nabaviti odgovarajuću informativnu ploču, ovisno o vrsti ulaganja, i postaviti je na mjesto ulaganja u trenutku izdavanja Potvrde o završenom ulaganju. Informativna ploča treba ostati na mjestu ulaganja pet (5) godina od datuma konačne isplate sredstava navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju.

7.5.1 Ulaganja u izgradnju trajnih građevina

Prilikom ulaganja u izgradnju trajnih građevina potrebno je postaviti trajnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što je glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 1: Trajna ploča (metalna ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz izgradnju

7.5.2 Ulaganja u rekonstrukciju

Prilikom ulaganja u rekonstrukciju potrebno je postaviti informativnu ploču na najvidljivijem dijelu građevine, kao što su glavni ulaz ili pročelje zgrade.

Primjer 2: Informativna ploča (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m) za označavanje ulaganja vezanih uz rekonstrukciju

7.5.3 Ulaganja u nabavku opreme

Za ulaganja u nabavku opreme korisnik je obavezan postaviti informativnu ploču na glavni ulaz građevine u kojoj je postavljena odgovarajuća oprema koja je sufinancirana IPARD sredstvima.

Primjer 3: Informativna ploča za označavanje ulaganja u nabavku opreme (plastična ploča; dimenzija 0,42 x 0,297m)

Ispunjavanje ovih ugovornih obveza provjeravat će kontrolori u kontrolama na terenu.

Ukoliko je istom korisniku sufinancirano nekoliko različitih ulaganja istovremeno, tada Trajna ploča za označavanje ulaganja nosi naziv svih ulaganja, primjerice: *Izgradnja i opremanje objekta sufinancirani su iz pretpristupnog programa EU IPARD.*

7.6 Sudjelovanje u informativnim upitnicima

Zajedno s prijavom na natječaj podnositelj treba dostaviti i popunjen Upitnik koji se preuzima s mrežne stranice www.mps.hr ili www.apprrr.hr. Ovaj Upitnik služi isključivo kao pomoćno sredstvo kod praćenja provedbe programa i ni na koji način ne utječe na rezultate natječaja za dodjelu sredstava iz IPARD programa. Podnositelj prijave će popunjeni Upitnik poslati zajedno s prijavom na natječaj, ali u odvojenoj koverti s naznakom „Odjel za izvještavanje“. U slučaju da djelatnici APPRRR-a i/ili Upravne direkcije zatrebaju određene dodatne podatke, APPRRR će korisnicima poslati dodatne upitnike/ankete koje će korisnici ispuniti u svrhu

prikupljanja pouzdanih povratnih informacija o provedbi IPARD programa i mogućih poboljšanja.

7.7 Dodatne informacije i dokumentacija

APPRRR ima pravo od podnositelja prijave/korisnika tražiti dodatnu dokumentaciju i informacije (koji nisu navedeni u popisu dokumenata koji se prilažu uz prijavu na natječaj ili uz Zahtjev za isplatu), ukoliko su potrebni za provjeru određenih činjenica ili dobivanje dodatnih informacija odnosno objašnjenja u svezi s ulaganjem/projektom.

Za ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju, bez obzira na vrstu ugovora koji je sklopljen s izvođačem radova, korisnik je dužan uz Zahtjev za isplatu dostaviti APPRRR-u račune s okončanom situacijom (izvedene radove i korištene materijale). Također, korisnik je dužan predložiti knjigu radova kontroli na terenu u svrhu provjere i usporedbe dostavljenih računa. U tu svrhu, korisnik će prilikom sklapanja ugovora s izvođačem radova obvezati izvođača radova na vođenje građevinskog dnevnika i građevinske knjige bez obzira na vrstu ugovora.

Svaku situaciju koja može dovesti do mogućih sukoba interesa između korisnika i uspješnih ponuđača, u periodu od pet (5) godina od datuma konačne isplate navedenog u Potvrdi o završenom ulaganju, korisnik je dužan prijaviti APPRRR-u u pisanom obliku.

7.8 Prava korisnika

Osim spomenutih obveza, korisnik također ima i sljedeća prava:

1. dobiti sredstava nakon uspješno provedenog postupka,
2. zatražiti određene promjene u svom projektu nakon potpisivanja IPARD Ugovora,
3. tijekom provođenja kontrole na terenu od ovlaštenih osoba zatražiti identifikacijski dokument na uvid,
4. zatražiti zaštitu svojih prava putem nadležnog suda,
5. u slučaju povrata sredstava, vraćati sredstva u ratama,
6. potpisati s APPRRR-om Izvansudsku nagodbu u kojoj će biti dogovoren proces povrata sredstava u ratama,
7. zatražiti od APPRRR-a plaćanje predujma do 20% ukupne vrijednosti odobrenog ulaganja u slučaju događaja koji je utvrđen kao iznimna prirodna katastrofa koja je pogodila područje na kojem se nalazi ulaganje koje je predmet IPARD Ugovora.

8. RASKID UGOVORA I POVRAT SREDSTAVA

Raskid IPARD Ugovora

U slučaju kada sredstva nisu isplaćena korisniku, APPRRR će raskinuti IPARD ugovor ako utvrđena nepravilnost prelazi 50% ukupne vrijednosti projekta (korisnik je postupio protivno odredbama Pravilnika ili nije ispunio obveze iz IPARD Ugovora) ili ako je utvrđena nepravilnost ujedno i sumnja na prijevaru, ako korisnik ne podnese Zahtjev za isplatu sa svom zatraženom dokumentacijom ili dostavi Zahtjev nakon isteka roka, ako korisnik obavijesti APPRRR da odustaje od ulaganja, odnosno da otkazuje IPARD Ugovor, ukoliko APPRRR izda Odluku o odbijanju Zahtjeva za isplatu a korisnik ne izjavi prigovor na tu Odluku, ako Povjerenstvo odbaci/odbije prigovor podnesen na Odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu i ukoliko je prihvaćen prigovor na Odluku o odbijanju zahtjeva za isplatu a nakon

ponovljenog postupka obrade Zahtjeva za isplatu ponovno je donesena Odluka o odbijanju zahtjeva za isplatu.

U slučaju kada su sredstva isplaćena korisniku, APPRRR će raskinuti IPARD ugovor ako utvrđena nepravilnost prelazi 50% ukupne vrijednosti projekta (te će korisnika Odlukom o povratu sredstava zatražiti povrat cjelokupno isplaćenih sredstava potpore), ukoliko je utvrđena nepravilnost koja je ujedno i sumnja na prijevaru i ukoliko korisnik otkaže IPARD Ugovor u roku od 15 (petnaest) dana od dana isplate sredstava i vrati sredstava sukladno Pravilniku o provedbi mjere 103.

Povrat sredstava

U slučaju kada se utvrdi nepravilnost prije isplate, a ne prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, APPRRR će od podnesenog Zahtjeva za isplatu odbiti iznos nepravilnog izdatka i izdati Odluku o isplati u kojoj će se ukupni iznos sredstava umanjiti za iznos tog nepravilnog izdatka.

U slučaju kada je nepravilnost utvrđena nakon konačne isplate, APPRRR će izdati Odluku o povratu sredstava i to:

- a) u slučaju utvrđenih pojedinih nepravilno isplaćenih izdataka, odnosno kada utvrđena nepravilnost ne prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat djelomično utvrđenog nepravilnog iznosa,
- b) ukoliko utvrđena nepravilnost prelazi iznos od 50% ukupne vrijednosti projekta, APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore,
- c) ukoliko korisnik nije ispravio utvrđenu nepravilnost sukladno Izvještaju Odjela za kontrolu mjera strukturne potpore, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore,
- d) ukoliko utvrđena nepravilnost ujedno predstavlja sumnju na prijevaru, Odlukom o povratu sredstava APPRRR će zahtijevati od korisnika povrat ukupno isplaćenih sredstava potpore.

Kada je utvrđena nepravilnost koja je ujedno i sumnja na prijevaru, APPRRR će izvijestiti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (DORH) radi pokretanja postupka pred nadležnim sudom.

U slučaju utvrđene administrativne greške nakon isplate učinjene od strane APPRRR, korisniku će se izdati Odluka o povratu sredstava u slučaju utvrđene administrativne greške. Navedenom Odlukom APPRRR će od korisnika zatražiti povrat tog iznosa sredstava.

Ako korisnik u razdoblju od 15 (petnaest) dana od dana isplate sredstava odluči otkazati IPARD Ugovor, dužan je o tome obavijestiti APPRRR (pisanim putem, osobno ili preporučenom pošiljkom s povratnicom) i vratiti ukupno isplaćeni iznos. Međutim, ukoliko korisnik otkaže IPARD Ugovor nakon 15 (petnaest) dana od dana isplate, također je dužan o tome obavijestiti APPRRR (pisanim putem, osobno ili preporučenom pošiljkom s povratnicom) i vratiti ukupno isplaćen iznos ali uvećan za iznos ugovorne kamate od 4 % računajući od dana isplate.

Korisniku kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava može vratiti iznos duga u obrocima ukoliko o tome obavijesti APPRRR u roku od 15 dana od dana zaprimanja Odluke o povratu sredstava. U tom slučaju, APPRRR i korisnik će sklopiti Izvansudsku nagodbu. Korisnik će moći vratiti iznos duga u najviše 4 (četiri) obroka u roku od 1 (jedne) godine, a ukupan iznos duga uvećat će se za 4 (četiri) % godišnje ugovorne kamate.

8.1. Crna lista

Korisnik kojemu je izdana *Odluka o povratu sredstava* zbog povrata cjelokupno isplaćenog iznosa potpore ili korisnik kojemu je izdana *Izjava o raskidu Ugovora* zbog utvrđene nepravilnosti (korisnik ne poštuje odredbe Pravilnika ili nije ispunio obveze iz IPARD Ugovora) ili kada je utvrđena nepravilnost ujedno i sumnja na prijevaru, nalazit će se na „Crnoj listi“ APPRRR-a.

Na „Crnoj listi“ nalaziti će se i korisnik koji nije postupio sukladno Odluci o povratu sredstava kojom je od korisnika zatražen povrat utvrđenog iznosa isplaćenog pojedinog nepravilnog izdatka.

Korisnik kojemu je izdana Odluka o povratu sredstava nalaziti će se na „Crnoj listi“ od dana izdavanja Odluke o povratu sredstava pa sve do isteka roka od 1 (jedne) godine od dana povrata duga u cijelosti. U slučaju izdavanja Izjave o raskidu ugovora korisnik će se nalaziti na „Crnoj listi“ od dana izdavanja Izjave o raskidu ugovora do isteka roka od 1 (jedne) godine.

„Crna lista“ objavit će se na oglasnoj ploči APPRRR-a i na mrežnoj stranici APPRRR-a (www.apprrr.hr)

Korisnici evidentirani na Crnoj listi neće moći koristiti sredstva potpore i njihova prijava za nacionalnu ili EU potporu neće biti pozitivno riješena.

9. ZAKLJUČAK

Imajući na umu važnost pravovremenog informiranja svih zainteresiranih osoba sa sadržajem, postupcima i obvezama vezano uz primjenu IPARD programa, nadamo se da smo ovim Vodičem omogućili bolje razumijevanje cjelokupnog procesa i pravnih obveza koje se odnose na IPARD potporu, počevši od informacija vezanih uz postupke i obveze tijekom samog procesa – od trenutka objave natječaja, preko samog podnošenja prijave, ugovaranja i isplate pa sve do kontrole na terenu.

Ovaj Vodič za korisnike predstavlja isključivo promotivno-informativni materijal. Pravna osnova za provedbu IPARD programa predstavljena je Pravilnikom o provedbi mjere 103 „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“ unutar IPARD programa (u daljnjem tekstu: Pravilnikom o provedbi mjere 103).

Sve eventualne izmjene ili dopune bit će pravovremeno objavljene na službenim mrežnim stranicama MP-a i APPRRR-a.

10. KONTAKT I KORESPONDENCIJA

Više informacija o IPARD programu dostupno je na mrežnim stranicama MP-a (www.mps.hr) i APPRRR-a (www.apprrr.hr) gdje je objavljen i cijeli dokument „Hrvatski IPARD program – Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2007-2013“.

Za sva pitanja ili dodatne informacije vezano uz IPARD program, slobodno se obratite na sljedeće kontakte, bilo telefonskim ili pisanim putem.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – IPARD Agencija

Ulica grada Vukovara 269d, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6002-700 (centrala) Fax: (01) 6002-851

Tel. (01) 6002-742 i (01) 6002-744 (Služba za odnose s javnošću i informiranje)

e-mail: info@apprrr.hr

ili

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava ruralnog razvoja, EU i međunarodne suradnje

Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb

Tel: (01) 6106-947, (01) 6106-911 i (01) 6109-454

Fax: (01) 6106-909

e-mail: ipard@mps.hr

Na mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Agencije za plaćanja (www.apprrr.hr), APPRRR će objavljivati natječaje za dodjelu sredstava, Pravilnike o provedbi IPARD programa za akreditirane mjere, Vodiče za korisnike te predloške i obrasce koje će podnositelji prijave/korisnici koristiti.

Osnovne informacije o IPARD programu mogu se dobiti i na sljedećim mjestima:

Poljoprivredna savjetodavna služba – područni uredi www.savjetodavna.hr

Hrvatska poljoprivredna agencija – županijski uredi: www.hpa.hr

ili

u najbližem regionalnom uredu APPRRR-a u vašoj županiji.